

CVETJE

z verlov

sv.

Franciška

Časopis
za
naše verno ljudstvo
zlasti za ude
III. reda sv. Franciška.

S privoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti
izdaja

frančiškanska provincija sv. Križa.

XXXVII. tečaj.

3.-4. zvezek.

V Ljubljani, 1920.

Ant. Slatnarjeva tiskarna v Kamniku.

Izhaja za nedoločen čas vsaki drugi mesec. Naročnina znaša za četrt
leta 3 K, za pol leta 6 K, za celo 12 K.

Naslov za naročila: »Cvètje«, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Poštšina plačana po pavšalu.

Vsebina 3.—4. zvezka:

	Stran		Stran
Pismo tretjerednikom in njihovim gg. voditeljem	65	Kažipot k popolnosti	86
Bistvo in namen tretjega reda sv. Frančiška	67	Bl. Izabela, devica 2. reda, zgled deviškega življenja	90
Predpodebe najsvetejše daritve in njih dopolnitev	71	Črtice iz življenja in smrti vzorne slovenske tretjerednice Ane Opravš v Egiptu	91
Poduk za novince	75	Dopisi	93
Treba je hoteti. — Skrbi za lepe misli	81	Razgled po serafinskem svetu	95
Pojdite k Jožefu (pesem)	83	Priporočilo v molitev	96
Pogoji in blagoslov skupnega življenja	84	Zahvala za vslišano molitev	96

Književnost.

Pravi pojam svetoga Pisma. Napisao o. Petar Vlašić, profesor itd. To je peti zvezek iz zbirke „Savremena pitanja“. Knjižica se dobi za 4 K v Mostaru Hrvatska tiskara F. P. in jo izobraženim priporočamo.

Sprejemnica za tretji red. Nekaterim voditeljem tretjega reda manjkajo sprejemnice za tretji red. Vodstvo tretjega reda v Ljubljani ima še nekaj malih 10 strani obsegajočih knjižic v zalogi; vsebuje vodilo tretjega reda, potreben odgovor pri sprejemu, obrazec obljube in sprejemni list. Cena 20 vinarjev.

Obrednik tretjega reda nameravamo dati natisniti. Zato prosimo, naj se voditelji tretjega reda oglasijo z dopisnico naslovljeno na: „Vodstvo tretjega reda, Frančiškanski samostan v Ljubljani“ — da bomo vedeli, koliko izvodov naj se natisne, ali da vezati. Cena nam sedaj še ni znana. Naroči naj se iz blagajne tretjega reda za tretji red. Če se bo oddalo vsaj 500 izvodov, se bo moglo tiskati, če ne bo treba še počakati.

P. n. naročnikom Cvetja na znanje.

Ta zvezek smo izdali za dva meseca, kakor razvidite iz naslovne strani. Zakaj? Zato, ker bi vsled premajhinega števila naročnikov prišli ne samo v zadrego, ampak v precep. Tiskalo se je družega zv. 6800 izvodov, za katere znaša račun v tiskarni 7770 K. Če bi bilo 10.000 naročnikov, bi še za silo shajali in bi mogli izdajati vsaki mesec celoten zvezek, pri sedanjem številu pa to ni mogoče. Zato smo se odločili p. n. naročnike prositi prizanesljivosti. Storili bomo, kar nam bo mogoče in bomo izdajali vsaki drugi zvezek za dve številki; če bodo pa naročniki kaj marljivi v plačevanju bomo pa storili več. Obžalujemo, da morajo pri tem biti prikrajšani ravno najboljši vsled zanikrnosti onih tretjerednikov, ki bi Cvetje lahko naročili in plačali, pa je nočejo.

Upravništvo Cvetja.

Vsem tretjerednikom in drugim prijateljem misijonov priporočamo frančiškansko misijonsko družbo.

Pismo tretjerednikom in njihovim gg. voditeljem.

Dragi duhovni otroci sv. Frančiška! Moja dolžnost je bila, da bi se Vas bil že v začetku svoje nove službe spomnil, ter Vas kot svoje varovance očetovsko pozdravil. Sam ne vem, zakaj sem do danes odlašal. Toda v duhu sem v tem času večkrat na Vas mislil in sem Bogu priporočal Vas in Vaše delovanje.

Moji redovni sobratje so mi poverili odgovornosti polno službo nadzorstva nad našo frančiškansko provincijo v Sloveniji; s tem so mi izročili tudi Vas v skrb in zaščito. Odkrito povem, da me veseli in si štejem v čast, da Vas smem imenovati svoje duhovne brate in sestre in kot take svoje varovance v sv. Frančišku. Že zdaj Vam obljubim, da si bom po svojih močeh prizadeval to častno službo pokroviteljstva vestno in z veseljem izvrševati. Saj me na to veže čut hvaležnosti do tretjega reda in pa zavest, da zavzema tretji red v katoliški cerkvi in v človeški družbi zelo važno mesto.

Da, pravi čut hvaležnosti do tretjega reda polni moje srce. Tretjemu redu sem namreč dolžan zahvalo za duhovniški in za redovni poklic. Moj pokojni, blagi dobrotnik, vnet tretjerednik — stric Francek — katerega se moji rojaki tretjeredniki gotovo dobro spominjajo, mi je pomnožil veselje in hrepenenje po redovni obleki. Dobro se še spominjam, ko sva se nekega dne v mojih dijaških letih pogovarjala o frančiškanskem redu, katerega je on nad vse spoštoval. In pri tej priliki je glasno izdal svojo srčno željo rekoč: „Prav rad bi videl, da bi kateri iz naše rodovine postal frančiškan.“ Te besede blagega tretjerednika sem ohranil v srcu, ter sem od takrat nadalje gojil še večje hrepenenje po frančiškanski obleki. In ko je prišel čas odločitve je hvala Bogu in tretjemu redu — želja postala dejanje. Zato lahko trdim, da mi je tretji red pripomogel do srečnega redovnega življenja v družini sv. Frančiška. O blagopokojnem stricu tretjeredniku pa bom najbrže v „Cvetju“ za spomin in v zahvalo napisal nekaj vrstic, ker je bil res vzoren tretjerednik, vesten duhovni otrok sv. Frančiška.

Drugo pa, ki me navdaja, da se z nekakim ponosom zavedam izročene mi pokroviteljstva tretjerednikov, je živo prepričanje o važnosti in koristi tretjega reda v duhovnem življenju sv. kat. cerkve. V veliko srečo si bom štel, če bom mogel sè svojim vplivom in sodelovanjem kaj pripomoči, da se bo blagonosni duh sv. Frančiška po tretjerednikih še bolj razširil in razplodil po naši domovini v blagor milega mi naroda. Ako sem že kot dijak imel neko skrivno spoštovanje in zaupanje do tretjega reda, se je to še bolj v meni vtrdilo, odkar sem postal sam član velike družine sv. Frančiška. Kot klerik sem z velikim zajemanjem poslušal govore pri tretjerednih shodih. Uvidel sem, koliko dobrega se lahko stori za čast božjo in za zveličanje nevmerjočih duš. In zato sem že takrat skorej na tihem želel službe voditelja tretjega reda. Tudi ta želja se mi je pozneje spolnila. S kratkim presledkom sem cel čas redovnega življenja vodil tretjeredne skupščine. Tako vem, ne iz knjig, ampak iz skušnje, koliko more koristiti ta Frančiškova ustanova tretjega reda posameznim osebam in celi človeški družbi.

Ako je bil tretji red za časa sv. Frančiška najboljše zdravilo za človeštvo, na duši bolno, ako se je v vseh poznejših stoletjih bogato obneslo njegovo delovanje, je tretji red neobhodno potreben za sedanji čas in njegove bolne razmere. V jeseni lanskega leta sem bil v Novem mestu na shodu duhovnikov tretjega reda. Brali in razmotrivali so razne zelo primerne spise o tretjem redu. Proti koncu posvetovanja je neki gospod župnik kot za slovo svojim gospodom tovarišem položil na srce te le značilne besede: „Gospodje, rešitev žalostnega in zamotanega sedanjega družabnega reda je mogoča edino na podlagi krščanske ljubezni do bližnjega in zatajevanje po nauku sv. evangelija. To se bo pa dalo najlažje izpeljati in doseči s poživljenjem duha tretjega reda sv. Frančiška.“ Da! Prvi in najgotovnejši lek za sedanje nezdrave razmere je zanesti v naše družine spokornega Frančiškovega duha, zlasti pa ž njim prepojit naše očete in matere, ki bodo potem izvrševali misijonsko delo lepega, vzglednega, krščanskega življenja v svojih družinah. Po dobrih, vernih družinah se bo potem versko in nravno prenovila človeška družba.

Prečastiti gospodje voditelji, dragi duhovni sinovi sv. Frančiška! Veliko dela nas čaka na polju dušnopastirske službe. Mnogo posla imate v šoli, v cerkvi, pri raznih organizacijah; pa za župnijo je tretji red najbolj hvaležna in solidna organizacija. Sedemstoletna skušnja nam to potrjuje. Ako bote imeli v župniji dobro oskrbovan tretji red in v njem tudi mlajše župljane, bo to najboljša podlaga za vse vaše cerkveno, gospodarsko, politično in društveno delovanje v župniji. Dobro disciplinirani, v krščanskih čednostih utrjeni tretjeredniki in tretjerednice bodo Vaša desna roka pri vsakem Vašem podjetju v župniji. Ti bodo vedno v prvih vrstah, ko bo šlo za cerkveno, ali društveno, ali kako drugo koristno prireditve.

Da bodo pa ti sposobni in voljni za sodelovanje, jih je treba za to pripraviti. In to bote dosegli, ako se ne bote ustrašili dela, ki Vam ga nalaga skrbno in točno vodstvo tretjega reda. Ako jim bote radi postregli v cerkvi, v spovednici, pri mesečnih shodih, ob določenih dneh z vesoljno odvezo

ako bote poskrbeli za njih dušno hrano, bodo pokorni Vam in sv. vodilu z veliko hvaležnostjo.

Vas pa, ljubi tretjeredniki, prosim v imenu sv. Frančiška: Bodite zvesti sv. vodilu in svoji obljudi; bodite poslušne, ponižne, goreče ovčice svojih duhovnih voditeljev. Hodite za njimi po zdravih pašnikih modrih naukov, nasvetov in opominov. Nikečar jim ne smete biti v žalost ali breme, ampak sladka in olajšujoča pomoč v njihovem delovanju. Drugim župljanom bodite zanesljiv kašipot lepega kršćanskega živiljenja, da bote z lepim zgledom svetili drugim v vseh čednostih in bote mnoge druge privabili v tretji red. Širite mej sabo in po župniji mej druge list „Cvetje“, ki je v tesnih skrbah, kako bo to leto preživelo; kar je mogoče ga razširite mej somišljeniki. Zavedajte se svojih dolžnosti in svojega poklica k bogoljubnemu, čednostnemu živiljenju. Pokažite se tretjerednike v delih! Tako bote po želji blagopokojnega sv. očeta papeža Leona XIII. „sveta vojska proti sovražnikom cerkve in proti raznim človeškim strastem.“

Da bote tudi v bodoče z veseljem in požrtvovalnostjo nadaljevali in izpolpolnjevali tretjeredniške dolžnosti, Vam vsem skupaj in posameznim pošiljam serafinski blagoslov.

V Ljubljani, dne 1. sečna 1920.

*P. Avguštín Čampa
provincijal.*

P. ANGEL MLEJNIK:

Bistvo in namen tretj. reda sv. Frančiška.

II. poglavje.

Izjave papežev novejšega časa.

ko bi vprašali sv. Frančiška, kaj mora biti tretji red, bi nam odgovoril sè svojim živiljenjem, sè svojim pridiganjem in z načinom, kako je tretji red ustanovil, sledeče: Tretji red mora biti družba takih kristijanov, katerim je Bog vse, tako, kakor uči sv. evangelij. Sliko pravega tretjerednika je sv. Frančišek posnel po sv. evangeliju. Vzor tretjerednika je evangelijski vzor pravega kristijana. Poglavitno Frančiškovo delo je bilo sv. evangelij v vsakidanje živiljenje vpeljati kot pravilo in pot našega živiljenja in združiti v posebno družbo vse tiste, ki so se zavezali živet po sv. evangeliju.

Ker je Bog naš najvišji gospod, mora za nas veljati v prvi vrsti njegova beseda. Rotenburški škof Kepler je priporočil sv. pismo z besedami: „Sprejmite veselo oznanilo evangelija kot Kristusa samega“. Te besede niso le duhovite, temveč so tudi resnične. Kristus namreč živi v svoji cerkvi na

dvojen način. Pod podobo kruha v presv. Rešnjem Telesu in pod podobo besede v sv. pismu. O obeh načinih njegove pričujočnosti moremo reči z evangelistom: Moč gre od njega in ozdravlja vse. Take so bile misli sv. Frančiška. Božja beseda je bila njemu duh in življenje. Sam pravi v svoji oporoki: „Tiste, ki nam oznanjujejo božjo besedo, moramo častiti in spoštovati kot take, ki nam dajejo duha in življenje“. Zato pa ne smemo slušati človeške besede, naj je še tako pobožna in učena, bolj kot božjo besedo; tudi ne smemo božje besede omalovaževati ali jo po svoje razlagati. Sprejeti jo moramo, kakor nam jo je Bog govoril; preprosto in čisto jo moramo umevati in spolnjevati.

Ljudstvo je ta nauk sv. evangelija, kakor ga je sv. Frančišek na njemu lasten način učil, sprejelo kot nekaj novega in nenavadnega. Tako močno je svetnik vplival na ljudi. Da se to ni prej zgodilo, ni bila vzrok cerkev, kakor da ne bi bila znala ceniti sv. evangelija, ali kakor da bi bila hotela drugačen vzor krščanskega življenja pokazati, kakor ga uči sv. evangelij. Krivi so bili ljudje sami, ker niso imeli in niso hoteli imeti pravega pojma o sv. evangeliju in se niso dali od cerkve voditi. Sv. Frančišek je bil preveč ponižen in globoko veren, da bi bil hotel kedaj kratiti pravice sv. cerkve. On je bil vedno trdno prepričan, da je sam Jezus Kristus postavil svojo cerkev za varihinjo in učiteljico sv. evangelija. Zato ni hotel kaj takega ustanoviti ali učiti, kar bi nasprotovalo cerkvenemu nauku ali cerkveni oblasti. Zato si je izprosil od vrhovnega cerkvenega poglavarja dovoljenje in blagoslov za svoje delo.

Sv. cerkev je tretji red sv. Frančiška na razne načine od začetka nadalje vedno pospeševala. Svetniku ni le dovolila ustanoviti tretji red, temuč je tudi želela, da bi sv. Frančišek imel vedno več vpliva na ljudstvo in duhovništvo. Dokaz zato nam je prizadevanje papeža Gregorija IX. in družih papežev za razširjanje tretjega reda.

Vedno se kaže v cerkvi prizadevanje, da bi se tretji red ohranil tako, kakor ga je ustanovil sv. Frančišek. To nam spričujejo izjave novejših papežev Leona XIII., Pija X., in Benedikta XV.

Papež Leon XIII. je večkrat in zelo slovesno povdarjal, kolikega pomena je tretji red za lepo krščansko življenje. V okrožnici z dne 17. septembra 1882. imenuje ta veliki papež pred celo cerkvijo tretji red zdravilo zoper vse versko, нравno in socijalno zlo sedanjega časa. Zato vabi vse kristijane v tretji red z besedami: „Kakor smo že prej vedno posebno skrb imeli za tretji Frančiškanski red, tako zdaj, po milosti božji k najvišjemu pastirstvu poklicani, opominjamo kristijane, naj se ne branijo pristopiti k tej vojski Jezusa Kristusa“. Že papež Gregor IX. je imenoval tretjerednike „vojščke Kristusove“ in „druge Makabejce“. Papež Leon XIII. pa ta častni naslov še bolj vtemeljuje. Kako resno je vpošteval tretji red in kako je želel, da bi se povsod močno razširil, govori škofom nadalje v svoji okrožnici: „Želimo, da se tretji red pomnoži in dalje razširja, posebno z vašo pomočjo, častljivi bratje! Potrudite se torej, da bodo ljudje poznali tretji red, ter ga

po resnici cenili; skrbite, da bodo dušni pastirji pridno podučevali, kakšen je, kako lahko je vsakemu vanj stopiti, koliko in kako velike pravice ima za dušno zveličanje, koliko koristi obeta sploh in vsakemu posebej.“ Slednjič pa zakliče: „O da bi tudi krščanski narodi v tretji red se stekali tako goreče in v tolikem številu, kakor so nekedaj k sv. Frančišku od vseh strani hiteli.“ Iz tega nenavadno resnega in slovesnega priporočila tretjega reda moremo sklepati, kaj je tretji red po sodbi vrhovnega poglavarja sv. cerkve.

Papež Leon XIII. to sam pojasnuje in prične s poglavitno resnico, da je Jezus Kristus nevsahljivi vir in vedno tekoč studenec vseh dobrot, zakaj „nobeno drugo ime pod nebom ni dano ljudem, v katerem bi se mi morali zveličati“. (Dj. ap. 4, 12.) Ako je človeštvo zabredlo v нравno propalost in pokvarjenost, je to znamenje, da se je oddaljilo od Kristusa in njegovega evangelija. Da zopet vstane, ni drugega pripomočka, kakor povrniti se k Jezusu Kristusu, k spoznanju krščanske resnice in k evangeljskim zapovedim. — Tako se je v 13. stoletju pokazala potreba, ljudi pripeljati nazaj h Kristusu.

To veliko delo je dovršil sv. Frančišek. „S čudovito stanovitnostjo in z občudovanja vredno preprostostjo je z besedami in dejanjem predočeval pravo podobo krščanske popolnosti, spodbudil je kristijane k čednosti ter je pripeljal nje, ki so bili že davno in daleč zašli, k posnemanju Kristusa.“ Nespamet križa Kristusovega namreč je bil na se sprejel, ter izpričal, da je to najvišja modrost.

Z ljubeznijo do križa se je družila v Frančiškovem srcu tudi silna ljubezen in hrepenenje širiti povsod krščansko ime četudi z očitno nevarnostjo za lastno življenje.

S to ljubeznijo je objemal vse ljudi; vendar so mu bili posebno ljubi ubogi in nizki; najljubši so mu bili pa tisti, katerih so se drugi ogibali in jih prevzetno prezirali.

Tako si je pridobil veliko zasluženja za tisto bratovstvo, katero je Kristus obnovil in izpopolnil, ter je tako iz celega človeškega rodu naredil eno družino, pod oblastjo Boga, skupnega očeta vseh“. S temi besedami nam pove papež, da je ljubezen do Boga in do bližnjega nagnila sv. Frančiška, da je ustanovil tretji red. Razodene nam pa tudi, kako si je Frančišek prizadeval, da bi se v tretjem redu kazala podoba Kristusa.

Zunanji nagib, da je Frančišek ustanovil tretji red, je pa bil čudoviti uspeh in bogat sad, ki ga je obrodil trud, „na videz tako nesposobnih delavcev“, kot so bili sv. Frančišek in njegovi bratje. Sveti oče Leon XIII. to tako-le popisuje: „K njim so se trumoma stekale množice, ki so jih želele slišati, skesane so potem objokovale svoje grehe, pozabljale krivice in poravnnavši prepire k miru in spravi se vračale. Nevrjetno je, s koliko silo in kako nepremagljivo je sv. Frančišek ljudstvo na se vlekel. Kjerkoli se je prikazal, so se cele trume okrog njega zbrale; pogostokrat so ga ljudje iz cele vasi, ali tudi večih krajev prosili, naj jih sprejme v svoj red.“ „Zato“, nadaljuje papež: „je sv. mož prišel na to misel, da bi ustanovil tovarištvo tretjega reda...“ vredil je pa to družbo ne toliko po lastnih predpisih

temveč po evangelijskih postavah... ker duh sv. Frančiška je popolnoma in izvrstno krščanski." Potem sklepa sv. oče z besedami. „Zato je ta tretji red primeren vsem krajem in časom in nihče ne more dvojiti, da bodo Frančiškanske ustanove premnogo koristile tudi v tem našem času in to tem bolj ker so videti ti časi onim v mnogih ozirih zelo podobni.“ Krepko pomoč pa smemo od njih pričakovati, „ako se vračnajo tako, kakor jih je ustanovil njih začetnik. Ko bi te cvetele, bi cvetela tudi vera in pobožnost in vsaka čednost krščanska; premagalo bi se neugnano poželenje po minljivih rečeh; ljudje bi se ljubili mej seboj; uboge bi podpirali; pokorni bi bili postavni oblasti; spoštovali bi tujo last in socialno vprašanje bi se dalo na ta način rešiti.“ Papež je dobro vedel, kako velike reči more pričakovati od tega verskega prenovljenja po duhu sv. Frančiška. Čeravno so nekateri mislili, da pretirava, da preveč pričakuje, vendar ni sv. oče nič preklical, ni omahoval, temveč je v novič povdarjal: „Poglavitna reč tega našega priporočila je, da naj se tisti, ki so oblekli znamenje pokore, ozirajo na podobo svojega očeta in ga posnemajo; brez tega bi bilo vse nič, kar bi se dobrega pričakovalo od tod.“

Iz teh besedi najvišje cerkvene oblasti je posneti:

Tretji red mora biti in ostati to, kar je bil v začetku in mora vedno biti po namenu svojega ustanovitelja. Tretjerednike mora prešinjati tisti frančiškanski duh, kakeršnega so imeli prvi tretjeredniki, ki so prejeli obleko spokornosti od samega sv. Frančiška.

Leon XIII. torej pravi, da bistvo tretjega reda ni le v spolnjevanju sv. vodila, temveč nekaj višjega, nekaj notranjega. To je tisti duh, s katerim človek ljubi Boga s ponižno in zaupno ljubeznijo, ga moli v duhu in resnici, njegovo voljo vedno in povsod spolnuje; to je tisto prepričanje, da mora vsak postati nov človek in živeti kot kristijan, kot božji otrok in ud božje družine na svetu. To je duh verske popolnosti, ki se je tako lepo razodeval v prvih kristijanih.

Tretjerednik naj si torej prizadeva za krščansko popolnost. To je duh sv. Frančiška, to je pravi krščanski duh. Zato ima tretji red čisto krščanski verski značaj. Papež je dobro vedel, kolikega pomena je tretji red za socialno življenje, vendar ni izročil tretjemu redu nobene posebne socialne naloge. Svoj socialni namen naj tretji red doseže na ta način, da bo prav spoznal in z ljubeznijo izvrševal svojo versko nalogo. Njegov namen ni, da bi neposredno in naravnost socialno deloval; deluje pa uspešno na socialnem polju, ako svoje ude vzgaja v duhu sv. evangelija; ti potem sami delujejo na splošnem socialnem in cerkvenem polju iz ljubezni do Boga in iz verskih nagibov. — Leon XIII. se tedaj trdno drži vzora sv. Frančiška.

Ravno tako je mislil tudi papež Pij X. o namenu in bistvu tretjega reda. Naravnost se sklicuje na svojega prednika na stolici sv. Petra. Takoj v začetku svoje okrožnice z dne 8. sept. 1912. l. pravi, „da je v strahu, da bi se kje, hoteč kaj zaslužnišega storiti za človeško družbo, nemodro hlepenje

po novostih vtihotapilo v tretji red, ter ga počasi odvrnilo od njegove ustanove, kakeršno je hotel imeti sv. Frančišek“. Da se ta nevarnost prepreči, je treba ljudstvu bolj in bolj razjasniti, kaj je tretji red po volji sv. ustanovitelja, kaj je njegov cilj in pokazati, „da se ne razlikuje od družih dveh redov po svoji naturi temveč le po tem, da skuša isti namen doseči po nekem posebnem načinu“. To naj se razloži ljudstvu v smislu Leona XIII. ki pravi: „Vse frančiškanske ustanove so v tem, da spolnjujejo zapovedi Jezusa Kristusa; nič družega namreč ni namerjal njih sv. začetnik, kakor da se v njih, kakor v kaki vadnici, ljudje pridno urijo v krščanskem življenju. To je očak asiški sam pokazal, ko je tretji red imenoval red „bratov od pokore“, ter določil bistveni znak tretjerednikov: bratovsko ljubezen in prizadevanje za pokoro“. Le na ta način se more tretji red razvijati in širiti. „Pred vsem naj pomnijo tretjeredniki, da bodo malo vredni tega imena, če ne bodo goreči v ljubezni do Boga in do bližnjega, če ne bodo ko posebno znamenje svoje reda razodevali te čednosti, v kateri se je serafinski očak tako odlikoval“. — Torej tudi ta papež zahteva, naj se tretjeredniki oklepajo sv. evangelija in njegovih resnic, ter to tudi v življenju razodevajo.

V tem smislu naj tretjeredniki delujejo kot apostoli Kristusovi tesno združeni s sv. cerkvijo. Njih namen je versko življenje po duhu sv. evangelija. Zato papež naravnost ukazuje, da se tovarišstva tretjerednikov, kot taka, ne smejo mešati v državljanske ali čisto gospodarske zadeve; če to store, naj vedo, da delajo nekaj, kar je popolnoma tuje njih ustanovi in nasprotno naši volji. S tem pa sv. oče ne pravi, da ni treba socialjno delati; ne; on le želi, da se posamezni udje vdeležujejo socialnega ali družabnega dela, varovati se je le, da se tretji red kot tak ne bo vmešaval v socialna društva, ali si prilasčeval njih namena.

Veliko bolj važno in tretjemu redu primerno pa je po mnenju papeža to, da bo tretji red v podporo sv. cerkvi v njenem verskem delovanju; izrecno omenja, naj se zdrže branja škodljivih knjig in časopisov; spise pa, ki branijo vero, naj ne le prebirajo, temveč tudi skrbe, da se mej ljudi spravijo in širijo; župnikom naj pomagajo mladino in nevedne ljudi učiti krščanski nauk, sploh naj bodo tretjeredniki župnikom v najkrepkejšo pomoč pri skrbi za zveličanje ljudi.“

Enako povdarja sedanji sv. oče papež Benedikt XV., da je jedro ali bistvo tretjega reda življenje po duhu sv. evangelija.

Dne 12. dec. l. 1916. je rekel rimskim tretjerednikom: „Vaše ponovljeno spričevanje vere je spodbuda k dobrim delom . . . vodilo frančiškanskih tretjerednikov ni družega, ko dejanski evangelij in vsled tega bodete na novo vsplamteli za razširjanje tretjega reda.“

Tako se je postavila sv. cerkev izključno na stališče sv. Frančiška in uči po najvišji svoji oblasti, da velja tudi v sedanjih časih, kar je imelo veljavo v dobi Frančiškovi. Tretji red ima pred vsem ta namen, da deluje na verskem polju za prenovljenje in poživljenje krščanskega

življenja. Spolnjevati zvesto evangelij Jezusa Kristusa, povzdigniti njegovo veljavo mej ljudmi, razširjati njegov blagoslov, to je apostolat, poglavitni namen tretjega reda. Ako tretji red spolnuje ta svoj evangelijski apostolat, potem je to, kar mora biti.

Predpodobe najsvetejše daritve in njih dopolnitev.

(Po sv. Alfonzu Ligv.)

og je v stari zavezi natančno določil, s katerimi daritvami in na kakšen način naj mu izvoljeno ljudstvo služi. Vse te daritve so bile le predpodobe najsvetejše daritve v novi zavezi. V oziru na to sveto daritev so imele one moč in veljavo.

Akoravno so te daritve le predpodobe, so vendar tudi za nas velike važnosti. Učijo nas namreč, katere namene imajo daritve in katerim dolžnostim do Boga ž njimi zadostimo.

Daritev nove zaveze je sam Jezus Kristus, božji Sin, ki se je za nas daroval nebeškemu Očetu sè svojo smrtjo na križu in to daritev neprehoma ponavlja pri vsaki sv. maši. Na to popolno daritev se nanašajo vse predpodobe v stari zavezi. Kar je Bog v teh zahteval, mora biti dopolnjeno v Jezusu Kristusu. Poglejmo sedaj na predpodobe, da bomo spoznali, kako popolna je daritev nove zaveze.

V stari zavezi so imeli štiri vrste daritev, če gledamo na njihov namen. Te so: mirovne, zahvalne, spravne in prosivne.

Mirovne daritve so imele namen, Boga kot najvišjega Gospoda čaštiti in moliti ter mu dati čast, ki gre le Bogu, stvarniku nebes in zemlje. Isti namen so imele še starejše žgavne daritve, ki sta jih darovala že Kajn in Abel. — Zahvalne daritve so dajale Bogu dolžno zahvalo za vse prejete dobröte. — Spravne daritve so imele namen doseči pri Bogu odpuščenje grehov in zadostiti za nje božji pravičnosti. — S prosivnimi daritvami so prosili za božjo milost in pomoč.

Prav lepo je kazala na Jezusa Kristusa daritev ob spravnem prazniku. Za to daritev so sè srečkami izžrebali kozlička ter ga kot obloženega sè vsemi grehi ljudstva iztirali iz svojega šotorišča v puščavo. — Že Izaija je napovedoval Jezusa Kristusa kot obloženega z grehi celega sveta: „Gospod je nanj naložil pregrehe nas vseh.“ (53. 6.) Sramotno so ga izgnali iz Jeruzalema, kakor lepo primerja apostol: „Pojdimo tedaj k njemu ven iz šotorišča noseči njegovo sramoto.“ (Hebr. 13, 13.)

S prihodom Jezusa Kristusa na svet so bile vse daritve stare zaveze odpravljene. Tako nas uči sv. Pavel: „Zakaj nemogoče je, da bi bili s krvjo juncev in kozlov grehi odvzeti. Zato pravi (Sin božji) pri svojem prihodu na svet: Klavščine in daru nisi hotel, telo pa si mi pripravil; žgavni darovi in darovi za greh ti niso bili všeč. Tedaj sem rekel: Glej, pridem, (v poglavji bukev je pisano o meni) da storim, o Bog, Svojo voljo.“ (Hebr. 10, 4—7.) Iz teh besed sv. Pavla se jasno razvidi, kako malo so bile vredne daritve stare zaveze same iz sebe in da nadomesti vse te daritev Jezusa Kristusa. S to daritvijo zadostimo vsem dolžnostim, ki jih imamo do Boga. Daritev Jezusova je mirovna, zahvalna, pravna in prosivna daritev. Z drugimi besedami: sv. maša je ključ do vseh milosti, ž njo si izprosimo pomoč v vseh nadlogah.

Najznačilnejša predpodoba Jezusove daritve na križu je klavna daritev. Poglejmo, kako se ta daritev dopolnjuje v daritvi nove zaveze.

Pri klavni daritvi je Bog zahteval petero reči. Klavni dar so morali posvetiti — Bogu darovati — zaklati — uničiti ali sežgati — en del si razdeliti.

Najprej so morali klavni dar posvetiti ali za Boga odločiti, da se ni darovalo kaj nesvetega, božjega veličanstva nevrednega. Žival, ki je bila določena za klavno daritev ni smela imeti nobenega madeža ali napake, ni smela biti ne slabotna, ne grda. (V. Mojz. 15.) Ta predpis je naznanjal, kakšno bo Jagnje božje, ki bo zaklano v spravo za grehe sveta, da bo namreč sveto, brez vsakega madeža, popolno. Bogu posvečene živali niso smeli za nobeno posvetno službo več rābiti; tako je bila Bogu posvečena, da se je ni smel nihče več dotekniti, kakor le duhovnik. To je lepo kazalo, kako sveta bo daritev nove zaveze, brezmadežno Jagnje, katerega se nihče razen duhovnika ne sme dotekniti.

Klavno žival so morali po posvetitvi Bogu še posebej darovati; v ta namen so se posluževali molitve, kakoršno je Gospod predpisal.

Bogu posvečeno in darovano žrtev so morali zaklati ali usmrtiti.

Nato so jo morali deloma uničiti, sežgati. S tako žgavno daritvijo so najlepše priznavali božjo neomejeno oblast čez življenje in smrt.

Slednjič je moralo ljudstvo pri daritvah, ki niso zahtevale, da se ves dar sežge, z duhovnikom ostali del darovane živali zavžiti. Če torej daritev ni bila popolnoma ali do cela žgavna daritev, so delili klavno žival v tri dele: En del je prispadal duhovniku, drugi ljudstvu, tretjega so darovali Bogu in so ga zato v ognju sežgali.

Vseh tu naštetih peterih pogojev Bogu dopadljive daritve so se Izraelci natančno držali tudi pri daritvi velikonočnega jagnjeta. Mojzesova postava je zapovedovala, naj vzame vsak Izraelec deseti dan meseca, v katerem jih je Bog oprostil egiptovske sužnosti, vzame jagnje in je odloči od črede. Jagnje je moralo biti brez vsake napake, kaker smo že omenili. Z izločitvijo od črede, so jagnje Bogu posvetili. Posvetitvi je sledilo darovanje v templju,

kjer so jagnje Bogu predstavili 14. dan istega meseca. Na to so jagnje zaklali, usmrtili, potem spekli in je dali jesti tistim, ki so se daritve vdeležili. Slednjič so vse ostanke jagnjeta sežgali v tistem ognju, v katerem so je pekli, to je bilo uničenje darovane živali.

Poglejmo sedaj, kako je Jezus Kristus vse te predpodobe dopolnil.

Kar tiče posvetitev, priča sv. Janez (10. 36.), da je sam Oče nebeški posvetil učlovečeno Besedo: „Katerega je Oče posvetil“. In nadangelj Gabriel, zatrjuje pri Marijinem pozdravljenju: „Zato bo sveto, ki bo iz tebe rojeno, Sin božji imenovano.“ (Luk. 1, 35.) Bila je ta božja klavna žrtev od Boga Očeta posvečena, sveta.

Pri včlovečenju se je Jezus Kristus prostovoljno daroval za nas. Vedel je od vekomaj, da daritve stare zaveze ne morejo zadostiti božji pravici. Sploh je storil greh vse ljudi nevredne za dar božji. Potrebno je torej bilo, da se je Jezus Kristus za nas daroval, da nas je posvetil in nas storil otroke božje.

K stari daritvi je spadala tudi usmrtitev. Naš Zveličar je tej predpodobi popolnoma zadostil s svojo smrtjo na križu.

Kako se pa dopolnjujeta na Jezusu Kristusu zadnji dve zahtevi, namreč uničba in udeležba? Jasno je, da se te dve zahtevi niste dopolnili na daritvi sv. Križa, temveč se izpolnjujete še le v evharistični daritvi na altarju. Še le tu se izvršuje popolno vničenje in povžitje. Daritev sv. maše je ista daritev, kakor daritev na križu. V obeh daritvah je isti duhovnik in dar, Jezus Kristus.

Pri sv. maši posveti in daruje mašnik darove — kruh in vino — pri darovanju. Usmrtitev se skrivnostno obhaja v tem, da izpremeni mašnik kruh in vino, vsako posebej, v Telo in Kri Jezusa Kristusa. To se zgodi pri spremenjenju neposredno pred povzdigovanjem. Vničenje se izvrši pri sv. obhajilu, ko zavžije mašnik posvečeno hostijo. Udeležba daru se dopolni, ko prejmejo verniki sv. obhajilo.

Iz tega razmišljanja spoznamo, kako popolna je daritev sv. maše. Dopolnuje namreč daritev na križu glede vseh predpisov, katere je Bog zahteval na predpodobah. Daritev sv. maše je ista daritev, kakor daritev na križu, le v tem je razlika, da se je izvršila ona na križu s prelivanjem krvi, na altarju pa se izvrši brez prelivanja krvi. Zato pravi sv. Cerkev o daritvi na altarju: „Kolikor se te daritve spomin obhaja, tolikokrat se delo našega odrešenja obnavlja.“ Daritev sv. maše nagiba Boga, da nam naše grehe odpusča in vse potrebne milosti deli. Zato so se goreči verniki tudi vsikedar radi vdeleževali daritve sv. maše in so iz nje pridno zajemali milosti in obilne dobrote.

Da bi verni kar mogoče največ sadov zajemali iz sv. maše, je sv. cerkev odobrila in toplo priporoča razne mašne zveze. Mej temi je posebno močna Marijina mašna zveza. Samo na Slovenskem šteje 16000 udov. Vsaki ud da na leto opraviti kjerkoli hoče in kateremukoli mašniku hoče eno sv. mašo za umirajoče družbenike. Iz tega je razvidno, kako dobro skrbi za svojo dušo, ki pristopi k tej zvezi.

Tretjeredniki, tretjerednice, vas pred vsem prešinja živa vera v presv. daritev. Radi se torej pogovarjajte z drugimi o Marijini mašni zvezi, naglašajte njene vrline in jo toplo priporočajte. Toliko sv. maš v čast brezmadežni Devici je najlepša prošnja za njeno pomoč v smrtni sili.

Upravitelj

Marijine mašne zveze v Mariboru.

Poduk za novince.

Razlaga I. poglavja vodila.

(Dalje.)

a) O sprejemanju v tretji red.

v. cerkev ima sprejem v tretji red za zelo važno stvar. Zato zahteva od vsakega, ki želi vstopiti, da je za to tudi sposoben. Nesposobnim in nevrednim je vhod v tretji red zaprt. To tirja čast in dostojanstvo tega reda, to zahteva njegova lastna korist.

Zato so pa voditelji tretjega reda dolžni tiste, ki jih sprejmo v tretji red, ali sami dobro poznati ko sposobne, ali zahtevati spričevalo od dušnega pastirja, ali poterdilo od strani zaupne osebe. V dobro in vrejenih skupščinah voditelj vedno vpraša predstojništvo ali odbor za svet; na lastno odgovornost ne sprejema nikogar, če ni dobro prepričan o usposobljenosti prosivca in prosivke in še v takih slučajih sprejema nove ude le z odobrenjem odbora. V krajih, kjer ni skupščine in živijo le posamezni tretjeredniki zasebno, sprejema v to pooblaščen mašnik posamezne osebe, pa tudi ta ne sme sprejeti nikogar, o katerega usposobljenosti in vrednosti ni prepričan.

Kedo je sposoben in vreden za sprejem v tretji red?

Vodilo pove natančno poglobitve lastnosti: starost 14 let, lepo obnašanje, miroljubnost, trdna vera, podložnost sv. cerkvi in apostolskemu sedžu, o čemer smo že potrebno omenili.

Če so osebe, ki se oglasijo za sprejem v tretji red, vredne jih sprejme voditelj tretjega reda ali mašnik, ki je to postavno pooblaščen.¹⁾ Sprejme jih redno javno pred altarjem vpričo cele skupščine,²⁾ le v redkih slučajih zasebno. Sprejem se ima vršiti po predpisanem obredniku.

¹⁾ Sprejemati v tretji red sme samo tisti, ki je za to postavno določen ali pooblaščen. Ti so: vsi redovni, provincijalni, samostanski predstojniki, voditelji in vizitatorji tretjega reda in v to pooblaščen svetni duhovniki. Drugi, ki niso od redovnih predstojnikov za to pooblaščen, ne morejo veljavno sprejemati, četudi bi bili v tretjem redu.

²⁾ V tretji red se sprejema javno v cerkvi pri shodih. Voditelji zbrani na tretjerednem sestanku v Ljubljani so si določili sledeče od preč. p. provincijala odobreno pravilo:

Pred sprejemom vpraša voditelj: „Kaj želiš?“ Kandidat odgovori: „Častiti oče, ponižno prosim obleke spokornega tretjega reda, da ž njo lažje dosežem večno zveličanje“. Po tej ponižni prošnji in izraženi volji prosivca ali prosivke in po zagotovilu, da hoče resno truditi se za zveličanje, povdarja voditelj v kratkem nagovoru pomen tega dne in izredne dobrote tretjega reda itd.; potem blagoslovi škapulir in pas, pokliče na pomoč Sv. Duha v prelepi cerkveni pesmi: „Pridi Stvarnik, sv. Duh“, da vsakemu novincu redovno obleko škapulir in pas ter gorečo svečo³⁾ in zaključi s predpisanimi molitvami preoblečenje novincev. Vsakemu od njih da novo redovno ime, če ni tega že preje storil, ali si ga ni novinec že sam izbral pri vpisu v tretji red. Navadno se vzame ime svetnika in svetnice tretjega reda, sme se pa izbrati tudi drugo; ta je nadalje poseben zaščitnik(-ica) dotične osebe v redu, da mu je v pomoč in posnemanje.⁴⁾ — Vsaki novinec dobi sprejemnico, v kateri je zaznamovan njegov priimek in krstno ime, rojstni kraj in dan sprejema. To naj novinec hrani, da se ž njo lahko skaže na dan obljub.⁵⁾

b) O redovni obleki tretjerednikov.

Vodilo pravi: „Sprejeti v red naj nosijo, kakor je navada, škapulir in pas; ako ne bodo nosili, naj izgube redu podeljene dobrote in pravice.“

Škapulir je zmanjšana redovna obleka tretjerednikov. V začetku so nosili tretjeredniki cel redovni habit, ženske poleg tega še pregrinjalo čez glavo. Tako so jih oblekli pri sprejemu in tako obleko s pasom prepasano so nosili vedno vsi udje tretjega reda, tudi oni iz najvišjih stanov. Ker je pa habit mnoge pri delu in hoji oviral, so ga začeli polagoma krajšati do kolen, pozneje še nad kolena, tako da se je razvila iz habita kratka suknja, iz te pa nazadnje le mala obleka viseča čez pleča in persi. Papež Julij II. je to skrajšano obleko dovolil namestu večje in cele, odobril je pa tudi nošnjo cellega habita. Polagoma se je tudi ta skrčena obleka še malo bolj zmanjšala in je nastal sedanji škapulir. Tudi tega je odobril papež Benedikt XIII.

Pri sprejemanju novih udov je treba previdnosti. — Za sprejem naj se zglaš vsak v domači, kjer te ni, v najbližji skupščini. Osebe iz krajev, ki imajo skupščino doma, naj se drugod nikakor ne sprejemajo. Osebe, ki služijo ali stanujejo zunaj domačega kraja, se smejo sprejemati v kraju, kjer služijo ali stanujejo.

Preden jih voditelj sprejme, naj odbor pove svoje mnenje. Sprejema naj se ne manj ko dvakrat, pa tudi ne več ko štirikrat na leto. (Cvetje 31. tečaj, 339 str.)

³⁾ Sprejetemu se da v roke prižgana sveča v znamenje nevmrjčnosti. Spominja ga, naj svoje misli in želje odtrga od posvetnosti in naj jih obrača proti nebu, naj opusti dela teme in opravlja dela svetlobe ter naj drugim sveti z lepim zgledom.

⁴⁾ Imena je najbolje izbrati iz svetnikov in svetnic tretjega reda, ali iz prvega in drugega reda, smejo se pa vzeti tudi imena drugih svetnikov. Navadno si izbere moški ime svetnika, ženske ime svetnice; izbrati si pa smejo moški tudi ženska, in ženske moška imena.

⁵⁾ Voditelj naj vpisuje imena novincev v posebni zapisnik. Sprejemati se mora po obredniku tretjega reda.

24. jul. 1726. l. In vodilo sedanji škapulir ne le odobrava, ampak ga naravnost predpisuje: „Sprejeti v tovarštvo naj nosijo, kakor je navada, mali škapulir in pas.“

Celo redovno obleko za vsakidnevno rabo in javno nositi sv. cerkev sedaj ne dovoljuje. Dovoljeno je pa nositi tako celotno obleko pri shodih, procesijah, pogrebih in podobnih cerkvenih obredih, če tretjeredniki skupno nastopajo, ne pa posamezni. Ravno tako smejo imeti tako celotno tretjeredno obleko na smrtno uro in na mrliškem odru, ter se v nji dati pokopati. Tem slednjim je sv. cerkev celo dovolila popolni odpustek.

V naših krajih nosijo tretjeredniki redovne znake. Te smejo vedno nositi in se jim priporoča, naj jih nosijo pri vseh skupnih pobožnostih in slovesnostih.*

Škapulir mora biti iz volnenega blaga, erjave ali sive barve. Blago ne sme biti z iglo tekano, kakor n. pr. nogavice, ali stisnjeno kakor klobučevina, ampak tekano kakor je navadno sukno. Velikost škapulirja ni strogo odmerjena. Rimska kongregacija za odpustke je določila, naj se ravna po navadi dotičnega kraja. (10. jun. 1886.) Trakova, ki vežeta oba kosa blaga, sta lahko kakoršneoli barve in vsake vrste blaga. Podoba sv. Frančiška je lahko našita, če je ni, je škapulir brez nje veljaven.

Pas mora biti ali iz volne ali iz lanu ali konoplje spleten ali posukan konopec; tako tenak, kakor je nit, ne zadostuje. Dolgost, barva in debelost ni določena, vendar mora biti tako dolg, da se ž njim lahko prepaše.

Škapulir se nosi tako, da visi en kos spredaj po prsih, drugi zadaj po hrbtu; ni pa treba, da bi moral biti s pasom prepasan. Nositi ga drugače ne velja (torej ne velja nositi ga v žepu, ali na pasu itd.). Imeti je treba vedno obojno na sebi: škapulir in pas. Tretjerednikom ni dovoljeno imeti svetinjico namestu škapulirja. (R. kongr. sv. Of. 16. dec. 1910).

„Če ne nosijo“ (škapulirja in pasu) „naj izgube redu podeljene do-brote in pravice“. Tako pravi vodilo. Razumeti je to takole: Če kedo iz nemarnosti ali iz zanikrnosti noče nositi, izgubi vse tretjeredne pravice za ves tisti čas, dokler je brez škapulirja in pasu, četudi tretjerednik s tem še ne neha biti. Ta kazen pa ne zadene tistih, ki iz pravičnega in važnega vzroka, ali z dovoljenjem voditelja, eno ali drugo ali obojno odložijo n. pr. v bolezn, pri delu, ki je škapulir ali pas zelo ovira, če greš v kopeli ali k zdravniku in se nočes izpostaviti zasmehu. Ker pa lastna ljubezen le prerada opravičuje, zato je najbolje, da prosite voditelja za dovoljenje v vseh slučajih, v katerih bi morali biti več dni brez škapulirja ali pasu.

Škapulir in pas se nosita najbolj primerno nad spodnjo obleko, da se bolj snažna ohranita. Če se zamaže, se sme oprati kolikerkrat hoče kedo in trakovi pri škapulirju se smejo poljubno z drugimi zamenjati.

Prvi škapulir in pas voditelj pred sprejemom blagoslovi. Ta blagoslov velja tudi za vse naslednje. Zato ni treba, da bi one, ki si jih pozneje oskrbite in nosite, morali dati blagosloviti. To velja tudi za pas.

* Ta znak ne nadomestuje škapulirja.

Če je kedo vpisan v kako bratovščino, v kateri je treba nositi škapulir, mora nositi tretjeredni škapulir in družega od bratovščine, ker z enim obojni dolžnosti ne zadostuje. (S. K. odp. 10. jun. 1886.) Sme pa namestu bratovskega škapulirja nositi svetinjico, za tretji red pa mora nositi škapulir, ker tretjeredne obleke svetinjica ne more nadomestovati.

Tretjeredna obleka ima imeniten pomen. Škapulir opominja tretjerednika na redovnega duha, ki ga mora imeti, ali za katerega si mora vsaj prizadevati, da ga pridobi: v spomin mu kliče tretjeredno vodilo in njegove dolžnosti, ki ga navajajo na spokorno in bogoljubno življenje. Pas pomeni vezi, s katerimi je bil Jezus vklenjen in veže tretjerednika bolj tesno na Zveličarja, katerega se mora z vstopom v red z novo zvestobo in z veliko ljubeznijo oklepiti. Trije vozli na pasu spominjajo na trojna dobra dela: molitev post, zatajevanje, s katerimi mora premagovati: svet, meso in hudobnega duha. — Tretjeredna obleka kliče udom vsaki dan, posebno zjutraj in zvečer: redovna oseba si, živi redovno življenje!

Zato pa dobri tretjeredniki svojo redovno obleko visoko spoštujejo. To je obleka redovnega dostojanstva, božjega blagoslova, spokornega življenja, trdnega upanja in zagotovilo zveličanja. Vneti tretjeredniki redovni škapulir in pas spoštljivo poljubijo vsaki dan zjutraj in zvečer. To je poljub hvaležnosti za izredno milost poklica v tretji red.

S tem se lahko konča poduk za tiste, ki imajo v kratkem sprejeti biti. Opozori naj se jih še, naj opravijo dobro (morebiti dolgo spoved, če je še nikoli niso) in na popolni odpustek, ki ga bodo deležni na dan sprejema.

c) O letu poskušnje ali novicijatu.

Sprejeti v tretji red se nadalje celo leto poskušnje imenuje novinec (novinka) tretjega reda. Novinci so takoj po sprejemu deležni vseh milosti in dobrot tretjega reda, niso pa še redu vteleseni t. j. red jih še ni sprejel popolnoma za svoje, ampak samo za poskušnjo in novinci se še niso z obljubo zavezali izpolnjevati tretjeredne dolžnosti in še le poskušajo red, če bo za nje.

Zato imata voditelj in predstojništvo dolžnost paziti nanje in jih v vseh tretjerednih dolžnostih podučiti in jim vse dobre reda pojasniti t. j. voditelj je dolžan skrbeti, da novinci red dobro spoznajo (poduk za novince) novinci so pa dolžni dati se podučiti in v letu poskušnje vse tretjeredne dolžnosti natančno izpolnjevati: hoditi k mesečnim shodom, prejemati sv. zakramente, opravljati redovno molitev, spraševati vest itd. itd. Če kateri novinci ne morejo k poduku, naj se opravičijo in če nikedar ne bi mogli, jih mora voditelj drugače podučiti (n. pr. dati jim v ta namen pripravno knjigo) in jih izprašati, preden jih pripusti k obljubi.

Za našo provincijo je bilo sklenjeno, določeno in potrjeno sledeče:

Vsak voditelj je dolžan podučiti kandidate o sprejemu, o milostih, o redovni obleki in molitvi. Za novince naj imajo poduk v mestih vsaki mesec, na deželi najmanj vsaki drugi mesec. Če voditelj nima časa, naj skrbi, da bo

podučevala novince druga za to zmožna oseba. Novinci, ki bi se poduka ne vdeleževali, naj se ne pripustijo k obljubam. V zapisniku naj se obiskovanje poduka zaznamuje. Ta zapisnik naj vizitator tudi pregleda in podpiše. — (Glej Cvetje XXXI. str. 342.)

Leto novicijata mora trajati celo sončno leto t. j. 365 dni v navadnem letu, v prestopnem pa 366 dni v nepretrgani vrsti. Pred nekaj leti je bilo določeno, da se ure več ne vpoštevajo, tako da je obljuba veljavna, če je bil kedo popoldne sprejet, pa napravi na obletni dan obljubo že dopoldne.

Nihče nima pravice dati spregled od leta poskušnje, niti za en dan. (Sv. kongr. odp. 30. jan. 1896).

Če novinec smrtnonevarno zboli, sme napraviti obljubo pred končanim letom poskušnje in sicer pred katerimkoli spovednikom, če ni blizu voditelja ali spovednika, ki ima potrebno pooblastilo. Ta prezgodnja obljuba je veljavna in se vpiše le v slučaju smrti; če pa bolnik ozdravi, mora končati leto poskušnje in obljubo z nova napraviti in ta se vpiše v zapisnik.

Leto novicijata ni dovoljeno pretrgati. Pretrga se, če kedo odloži redovno obleko svojevoljno in z namenom, da noče biti več v tretjem redu, ali če kedo iz istega namena opusti shode, ali če odlaša dolgo časa obljube. V teh slučajih mora novicijat z nova začeti, ni pa treba, da bi bil z nova preoblečen, ampak zadostuje, da z nova sam začne opravljati dolžnosti in leto preskušnje redno preživi. Ne pretrga se leto poskušnje, če kedo odloži redovno obleko iz nemarnosti, ali je ne nosi nekaj časa iz pozabljivosti, ali ker mu ni mogoče, samo da ima voljo ostati v tretjem redu. — Če se kedo preseli iz enega kraja v drugega, se s tem leto poskušnje ne pretrga in more v drugi skupščini veljavno napraviti obljubo.

Če je bil kedo iz kateregakoli vzroka, pa v dobri veri, da prav ravna, pred 9. avgustom 1918. leta neveljavno sprejet, je tak sprejem poveljaven (saniran); če se je pa to zgodilo pozneje, je sprejem neveljaven in obljube ravno tako neveljavne.

(Dalje prihodnjič.)

Treba je hoteti.

V teh kratkih besedah: „treba je hoteti“, se skriva prvi in glavni pogoj trajne in prave sreče, bodisi na tem, bodisi na onem svetu. Znano je, kako velik vpliv ima volja na človeško telo. Če smo telesno utrujeni ali celo bolni, navadno tudi naš duh ni zmožen za delo. Nasprotno pa tudi vemo, da močna trdna volja za vsako ceno ostati zdrav najbolj varuje v časih nalezljive bolezni, da človek v resnici ne zboli. Zato je ni bolj važne reči za človeka, kakor da se kolikormožno zgodaj navadi rabiti moč svojega duha navaditi svoje telo na pokorščino. Če je človek v poznejših letih odvisen od vsakega vremena ali telesnega razpoloženja ter s tem samemu sebi in drugim

jemlje dobro voljo, tedaj se večkrat sam nase huduje, da se ni v zgodnji mladosti tega odvadil, ter si že takrat pridobil oblast nad svojim telesom; pozneje je to mnogo težavneje.

Ravno tako ali vsaj podobno oblast, ki jo pridobi volja nad svojim telesom, lahko pridobi tudi nad drugimi dušnimi zmožnostmi. O teh bomo spregovorili ob priliki posebej. Seveda si te oblasti nad samim seboj, naj si bo že nad svojim telesom, ali nad drugimi dušnimi zmožnostmi ni mogoče pridobiti z enkratnim dobrim sklepom; prostost in trdno moč volje si pridobiš le sê vztrajno vajo. Nihče ni prost in svoboden, razen če zasluži, da to v resnici postane.

Dragi bravec ali bravka! Gotovo si že večkrat opazoval v gorovju v najtrši skali male podolgaste brazde. Če vprašaš odkod so, ti bo vsakedo odgovoril: To so naredile vodne kapljice, ne sicer naenkrat, pač pa polagoma, morebiti v desetletjih ali celo v stoletjih. Mali potoki si v gorovju na tak način polagoma izdolbejo v najtrših skalah strugo, ki je globoka dvajset in še več metrov. Kakor se to ni zgodilo v enem tjednu, prav tako je nemogoče iztrebiti iz našega srca vse napake in vsaditi potrebne čednosti v par dneh. Treba se je boriti, vztrajno boriti, in resno hoteti, potem pa more vsak človek doseči svoj cilj, doseči tudi srečo, kolikor je je mogoče doseči na tem svetu. Prvi koraki so seveda težki, toda kolikor bolj pogosto hodiš, toliko lažja ti postaja pot.

Da se moreš prvič premagati, te bo stalo morebiti veliko premagovanja, drugič ti bo šlo že lažje in tako bo prešlo premagovanje polagoma v navado. Kar pa človek dela iz navade, dela z lahkoto in slednjič celo z veseljem. „Vaja“, pravi star pregovor, „napravi mojstra“, kakor v ročnem, tako tudi v duševnem delu.

Ne smeš pa misliti, dragi moj, da je treba v ta namen, če hočeš kaj doseči, če se hočeš na priliko znebiti te ali one napake in si tako pripraviti pot do prave sreče, začeti z velikimi rečmi. Nikakor ne. Moč volje se utrdi pri mnogih na videz brezpomembnih prilikah. Vsako dobro delo, vsako premagovanje pusti v tvoji duši sled in ravno s takimi malenkostmi si lahko polagoma brez posebnega truda pridobiš moč in trdno voljo.

Kakor imajo velika mesta takozvane „resevarje“ t. j. shrambe za vodo, da ob času suše ne zmanjka vode, prav tako si mora tudi človek, ki hoče kaj doseči, prihraniti nekak preostanek moči in trdne volje, da jo vporabi, ko pride nanj težja poskušnja, ko se je treba premagati v kaki večji in težji stvari. Kakor imajo v tovarnah za slučaj, ke bi zmanjkalo vodne sile za elektriko, pripravljene vedno tudi takoimenovane „akumulatorje“ ali zbiralnike, kjer je zbrane veliko električne sile, tako potrebuje tudi človek v težjih trenutkih svojega življenja večjo množino nabrane energije, da ne omaga.

Vprašal pa boš: kako naj se lotim te vzgoje volje, kako naj si napravim tudi jaz nekak rezervar ali akumulator trdne volje, ki jo bom v potrebi porabil? — Nič lažjega, ko to. Glej, če bereš kako zajemljivo povest, te mika zvedeti, kakšen bo konec; ti pa knjigo odložiš in počakaš na drugi dan da jo prebereš do konca. Premagal si se sicer težko, toda tvoj „rezervar“

ima prvi zaklad moči. Vzemimo drug slučaj: Na mizo prineso sveže, lepo sadje. Brez vsake škode je moreš vzeti in brez vsake škode tudi pustiti, ali vzeti manj, kakor požele tvoje oči. — Težko si se premagal; ali glej, tvoj „akumulator“ trdne volje je dobil nekaj nove moči. Zvršiti moraš kako opravilo, na pr. pobrisati prah, nerada to delaš in vedno si nevoljna, kadar moraš to storiti. Storiš seveda le bolj površno navidezno. Premagaj se in stori to malenkost z veseljem in kolikor mogoče popolno in glej, zopet si si pridobila nove moči in trdne volje, ki jo boš lahko rabila, ko pride na vrsto kaj težjega. Edino na ta način je mogoče priti do močne volje in le tako do popolnega spoznanja velike misli: Treba je hoteti!

Skrbi za lepe misli!

Popolne sreče na tem svetu, kakor smo že omenili, ni mogoče najti. Približamo se ji lahko na tej zemlji, pa le v toliko, v kolikor skušamo doseči stanje nedolžnosti naših prvih starišev pred izvirnim grehom. Tedaj je bila človeška volja, ki kraljuje nad vsemi dušnimi in telesnimi zmožnostmi, pokorna Bogu; nji so bile pokorne vse druge zmožnosti, katere naj bi po božji volji vodila. Prvi korak do prave sreče obstoji v tem, da naredimo svojo voljo res za to, za kar je od Boga postavljena: za kraljico in vodnico vseh drugih naših zmožnosti. Prav zato smo postavili načelo: Treba je hoteti!

Pa to še ni zadosti. Treba je tudi vedeti, kaj hočemo; določen moramo imeti jasen cilj, ki ga hočemo doseči: vse misli, hrepenenje, želje in vsa dela moramo nanj obračati in se v tem tako dolgo vaditi, da nam ta vaja prejde v lepo navado. To dvojje bomo pa le dosegli, če v ta namen vzgojimo svoj razum in spomin.

Kaj je razum? Razum je oko duše, je tista luč, ki sveti volji, da ne zajde na kriva pota. Kakor bi popotniku v gozdu sredi temne noči še tako dobra volja nič ne pomagala, da bi došel do svojega cilja, ako nima sè sabo svetilke, ravno tako je trdna volja za človeka sicer nekaj dobrega, vendar bi mu le malo ali nič ne koristila, če bi ji ne svetila luč razuma.

Kaj je torej dolžnost in naloga razuma? Razum ima dolžnost, da pre-mišljuje in išče sredstva, s katerimi bi mogel doseči cilj, ki ga ima in ga mora vedno imeti pred sabo, da ga ne zgreši. Naš razum nikedar ne počiva; človek mora vedno nekaj misliti. Če se ne peča s čim pametnim, se pa z nespametnim. Najlažje bomo to delo razuma spoznali na zgledu: Kako marljivo in hitro se podijo po glavi jeznega človeka maščevavne misli: kaj je rekel — kako se je obnašal — zasmehoval me je — kaj naj storim itd. itd. Prva misel zjutraj in zadnja zvečer in na stotine čez dan se jih suče okoli prizadetega mu razžaljenja. Razum je v nepretrganem delu iskajoč vzroke in prilike maščevanja. Marsikedo bi lahko postal svetnik, če bi le del tega časa in gorečnosti, ki jo porabi za tako pogubonosno delo v službi jeze in sovraštva, raje porabil za spoznavanje samega sebe. „Sin moj“, pravi lepo Tomaž Kempčan, „nikar ne bodi radoveden in ne delaj si nepotrebnih skrbi!

Kaj tiče tebe ta ali ona stvar? Če ima ona oseba tak ali drugačen značaj, če kaka oseba tako ali drugače govori in dela — ne meni se za to. Odgovor boš dajal sodniku ne za druge, ampak zase." Zakaj se v zadeve drugih vtikaš? (Prim. Hoja za Kristusom. III, 24).

Tej nevarnosti, da bi se namreč tvoj razum pečal z nepotrebnimi in praznimi stvarmi, se moreš le izogniti, če mu preskrbiš v zadostni meri drugo dobro duševno hrano, to je zadostno mero: dobrih, lepih misli. Kakšne naj bodo te misli? Glej, dragi moj, katoličan si; kot tak imaš razne dolžnosti, poleg teh te pa vežejo še dolžnosti poklica. Vprašaj se, ali si dober katoličan? Ali izvršuješ vsa opravila poklica? Ni zadosti, da si se enkrat v šoli učil katekizem; morebiti si ga že veliko pozabil. Nastalo pomanjkanje v znanju ti deloma izpolnijo pridige in dobri nabožni časopisi. Toda dandanes to še ni zadosti. Kakor je imel vsaki čas svoje potrebe, tako jih ima tudi današnji. Ni zadosti, da si katoličan samo doma, v krogu svoje družine, biti moraš to tudi v javnosti med svojimi stanovskimi tovariši in tovarišicami. Vedeti moraš odgovor vsaj na najvažnisha verska, politična in socialna vprašanja, če nočeš, da te v veri sovražnem smislu boljše poučeni nasprotniki ne spravijo v svoj tabor. Poduk v teh rečeh zajemaš lahko deloma iz raznih predavanj, deloma pa tudi iz dobrih v ta namen spisanih knjig in časnikov. Da ne smeš pri vsem tem zanemarjati svojega strokovnega poduka je umljivo in ni potrebno še le posebej poudarjati. Vender se je tudi v teh stvareh treba držati gotovih mej, ki ti jih stavi zlasti stan in poklic in pa različne zmožnosti, ki si jih od Boga prejel. Ni vse za vsakega. Kedor hoče vse vedeti in povsod vse znati, tak v nobeni stvari ne bo temeljito podučen; več si škoduje, kakor koristi. Takim veljajo besede sv. pisma: „Nikar bolj modrovati, kakor se spodobi modrovati, ampak modrovati, kolikor je prav.“ (Rim. 13, 3). Več mora vedeti tisti, ki je dolžan učiti ne le sebe, ampak tudi druge in jih vzgajati, kakor tisti, kateremu je Bog odmenil drugačen poklic.

Pri vsem pridobivanju znanja, moramo vedno pred očmi imeti cilj, pridobiti si lepih, velikih misli, ki nas bodo podpirale v boju za čednost in nam lajšale pot do sedanjega, še bolj pa do večne sreče. Ni namreč zadosti samo imeti lepe misli, treba jih je znati tudi uporabiti v navadnem življenju. Brez tega vse znanje nič ne koristi. Kakoršne misli ima kedo, tak je celi človek, pravi star, a resničen pregovor. Če gojiš v srcu lepe, Bogu dopadljive misli, tedaj bo tudi tvoje življenje lepo. Poleg razuma ti je namreč Bog dal tudi spomin, kamor spravljaš misli, ki si jih pridobil bodisi z branjem, bodisi s poslušanjem in opazovanjem. Te misli, ki si jih polagoma v teku svojega življenja nabral, se ti lahko ponavljajo, ali kakor navadno pravimo, pridejo v spomin bodisi same, ali pa si jih tudi sam zbudiš. Ravno tukaj se lahko pokaže vsa moč in slabost tvoje volje nad razumom in spominom. Res je sicer, da človek nima neomejene oblasti nad svojim spominom, res je pa tudi, da kakeršne misli večkrat vzbujaš, take ti bolj živo ostanejo v spominu. Tu velja izrek: Treba je hoteti. Čim bolj se boš trudil ohraniti si v spominu lepe in velike misli, tem lepše in sreč-

niše bo tudi tvoje življenje. Še lažje boš to razumel in videl na zgledu. Glej, tovariš te je razžalil sè zbadljivo in krivično besedo. Nehote ti pride na misel kaka žaljiva beseda, s katero bi se lahko maščeval. Tu se spomniš da človek v jezi in razburjenosti navadno vidi vse bolj črno, kakor je stvar v resnici in navadno v naglici pretrdo pove, kar sicer pozneje obžaluje, toda prepozno. Beseda pa enkrat izrečena ne pride več nazaj nobena. — Zato skleneš molčati, dokler se pomiriš in stvar bolj premisliš. Ko celo zado hladno prevdariš, si misliš: „Meni tovariš s to besedico ni nič škodoval. Saj vender dobro vem, da to ni res; če je pa deloma res, kar je rekel, no se bom pa skušal v tem oziru poboljšati. Resnica ostane resnica, naj jo izreče ta ali oni. Pri Bogu mi tudi ni prav nič škodoval, ker ima on o meni že svojo sodbo, ki je zaradi te besedice ne bo spremenil. Lehko pri Bogu to celo koristi, če si s potrpežljivostjo pridobim novo zasluženje. Ravno tako mi pri pametnih ljudeh gotovo ni nič škodoval, saj ne gre za dobro ime, če mu pa nespametni pritrujejo, slobodno jim, teh itak z jezo ne bom spreobrnil. Nasprotno je pa tovariš s tem sebi škodoval, ker je grešil proti ljubezni do bližnjega, pokazal je, da nima samega sebe v oblasti, da je nagle jeze i. t. d. — Prav je imel Gospod, ko je rekel: „Oče, odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo.“ Če tovarišu trdo in nedostojno odgovorim, tedaj bom jaz sam ravno tako nespameten, kakor on in bi sebe kaznoval za njegove napake. Odpustim mu — pre naglil se je in ni pomislil, kaj dela; ne ve, da je bolj usmiljenja, kot graje vreden“. —

Glej, take in podobne lepe misli naj bi tudi tebe spremljale pri vseh tvojih besedah in dejanjih. Brez dvojbe se boš rešil mnogih britkih ur in grenkega obžalovanja, ki pogosto kali tvojo srečo. — Skrbi torej za lepe misli!

P. Angelik.

M. ELIZABETA:

Pojdite k Jožefu!

Pojdite k njemu!

Vi vsi, ki pogrešate kruha,
ki trka Vam britko uboštvo na vrata;
desnica, ki Jezusu kruh je delila,
je vedno odprta, je vedno bogata.

Pojdite k njemu!

Vi vsi, ki na zemlji trpite,
ki tolikrat težka Vam pot je življenja,
zaupajte srcu, ki samo nosilo
ob božjem Detetu je breme trpljenja.

Pojdite k njemu!

Vi vsi, ki na poti nedolžnih
za lilij deviških sijaj se borite,
pod limbar njegov jih postavite v varstvo,
deviškemu ženinu čistost zročite.

Pojdite k njemu!

Vi vsi, ki po višjem stremite,
ki božje ljubezni ste lačni in žejni;
uteši Vam želje on sam, ki poslušal
utripe ljubezni je v sreči brezmejni.

Pojdite k njemu!

Vi vsi, ki se smrti bojite,
ki zadnji trenutek vas plaši in bega,
rednik, sveti Jožef, vam v smrti pomore,
njegova ljubezen do večnosti sega.

P. MARIJAN ŠIRCA:

Pogoji in blagoslov skupnega življenja.

Skupnost in vzajemnost nam je potrebna v življenju. Že sama narava nas sili k temu, ker skupno in v vzajemnosti živeči več ali lažje dosežemo, kakor sami. „Boljše je, da sta dva skupaj, kaker en sam, ker imata vsaj dobiček svoje družbe, ako eden pada ga drugi podpira“. (Pridig. 4, 9. 10). Zato vidimo na svetu cele države, občine, družine, razna društva, ki iščejo in najdejo v skupnosti in vzajemnosti veliko moč.

Da bo pa ta moč tudi koristna in blagonosna za dušo in telo in čim trajniša, se mora naslanjati na Boga, od katerega prihaja ves blagoslov. Če tega ni, postane moč lahko tudi škodljiva, in družba ne vspeva. Vse se mora goditi radi Boga in njegove časti. — Nočemo pa tukaj govoriti o skupnosti v državi, v občini ali v raznih društvih, — nego pogledimo le navadno družinsko domače življenje, ali krščansko družino. To je posvetil sam Zveličar sè svojo sveto materjo Marijo in svetim Jožefom, s katerima je živel skupno največji del svojega zemeljskega življenja. Ta sveta družina naj bo vzor vsaki družini.

Kakšen duh mora vladati v vsaki krščanski družini, ki hoče resno posnemati čednosti sv. družine?

1. Duh delavnosti.

V vsaki družini, ki želi vspevati, mora vladati duh delavnosti. Tak duh se je nahajal v sveti Družini v Nazaretu. Jezus, Marija in Jožef so porabili vse ure in minute in so delali to, kar je nebeški Oče posameznim odredil. Delo so imeli za dolžnost, in sveto opravilo, ki se vjema z voljo božjo in ki je za posamezne in za celoto vir blagoslova. Ob enem je hotel včlovečeni Sin božji delo, ki je bilo v starem zakonu, še bolj pa pri paganih zaničljivo opravilo in samo za sužnje, to je hotel sè svojim preprostim delavnim življenjem povišati do časti in prave veljave in mu zopet pridobiti častno mesto, ki mu gre v človeški družbi; hotel je je spremeniti v sredstvo posvečenja. Sv. Duh pravi: „Človek je vstvarjen za delo, kakor ptica za letanje“. (Job. 5. 7.). Po prvem grehu v raju je Bog naložil ljudem delo za kazen in pokoro. Adamu in njegovim potomcem je rekel: . . . „prekleta zemlja v tvojem delu; s trdom boš jedel iz nje vse svoje življenje . . . v potu svojega obraza boš jedel kruh“ (Mojz. 3. 17. 19). Zato hoče Bog, da vsi brez izjeme po svojem stanu in poklicu ta jarem resnega, težavnega in napornega dela nosimo. V prvi vrsti je torej delo kazen za greh; zato naj težave vedno v nas vseh budijo spoznanje naše grešnosti in naj nas spodbujajo h pokori.

Delo naj bo pa človeku tudi obramba zoper slaba nagnenja, ki jih je greh vzbudil. Delo naj odvrta misli od nespametnega poželenja našega srca in naj nas odvrta od nevarne lenobe, ki je vzrok mnogih hudobij in grehov. Ker se je sv. Frančišek najbolj bal, da bi se lenoba razpasla mej

njegovimi brati, zato jim v vodilu nalaga dolžnost, naj delajo, da lenobo, sovražnico duše preženo. In v svoji oporoki pravi: „Jaz sem sè svojimi rokami delal in hočem delati, in trdno hočem, daj naj vsi drugi bratje delajo kako pošteno delo. Kateri ne znajo, naj se naučijo, ne zaradi želje po plačilu za delo, temveč zaradi zgleda in da bodo odganjali lenobo.“ —

Delo naj sè svojo vtrudljivostjo in težavo kroti naše poželjivo telo, da se ne upira duši in se ne vda mesenemu vživanju. Delo naj nas spodbuja k lastnemu premagovanju. Za sveto Družino delo v tem pomenu ni bilo dolžnost, ker sta bila Jezus in Marija brez vsakega grešnega madeža in svetega Jožefa imenuje sveto pismo pravičnega. Ali ker je hotel Jezus za nas zadostiti pravici božji, zato je sè svojo materjo prevzel naporno delo kot kazen za greh in je je posvetil. Vsi drugi smo pa rojeni „pod postavo greha“ in smo zato dolžni delo kot kazen za greh radovoljno in vdano sprejeti. Prešinjeni od te verske resnice, so svetniki, tudi najplemenitišega rodu, delo ljubili in so se z veseljem poprijeli tudi najnižjih opravil. Tako vidimo sv. Bonaventuro, vrhovnega poglavarja reda sv. Frančiška, da je umival kuhinjsko posodo ravno tedaj, ko so mu odposlanci naznanili, da je postal kardinal.

Delati moramo tudi zato, ker smo udje družine, v kateri živimo. Ž njo živimo, ž njo tudi delajmo. Sv. Pavel pravi: „Kedor noče delati, naj tudi ne je.“ (2. Tes. 3, 10).

Sveti oče Frančišek je rekel nekemu lenemu bratu: „Pojdi, brat muha, ki nočeš delati. hočeš pa vživati od truda svojih bratov.“ —

Pa tudi družinski red in ljubezen do bližnjega zahtevata, da delamo vzajemno z drugimi. Ako kedo dolžno delo opušča ali zanemarja, nastane v hiši kmalu nered; nekateri se morajo truditi preveč, ker so drugi nemarni.

Da bomo z veseljem in vnemo delali, pomislimo, da donša delo velik blagoslov. Ta blagoslov napravi delo za pravo sredstvo našega posvečenja.

1. Zveličar je delo posvetil. Zato se zdaj božji namen dela, ki nam je naloženo kot jarem, mnogo popolniše in bolj splošno doseže, kakor se je v starem zakonu, ko je na delu ležalo še prekletstvo greha. Delo opravljeno v pravem duhu vzdržuje v nas duha spokornosti, ker nas spominja, da smo grešniki; delo nas napeljuje k ponižnosti in nas vedno znova opominja: „Spomni se, da si grešen človek in da moraš biti za kazen vprežen v jarem greha.“

2. Delo je dobilo po Jezusu zadostilno moč, tako da moremo s težavnim in trudapolnim delom Bogu svoje dolgove poplačevati. Kedor torej z dobrim namenom dela in se trudi, ta opravlja pokoro za grehe in zadostuje za nje božji pravici.

3. Zvesto opravljeno delo utrjuje našo vero v tistega, ki more ves naš trud blagosloviti in poplačati; delo poživlja v nas hrepenenje po boljšem življenju v srečni večnosti. Zato piše sv. Janez v skrivnem razodenju: „Bog bo otrl vse solze iz njih oči in smrti ne bo več in ne žalovanja in ne zdi-hovanja in ne bolečine, ker je prejšnje prešlo.“ (21, 4.)

4. Delo nas prepričuje, da smo pred Bogom vsi ljudje enaki in da moramo vsi brez razlike stanu popotovati po istem trudapolnem potu dela proti svojemu cilju.

5. Dobro dovršeno delo nam prinaša zadovoljnost srca, lajša nam težave, odganja skušnjave, zatira nagnenje. Največ nezadovoljnosti je mej lenuhi. Z lenobo se zgubi mnogo milosti.

6. Z delom je združenih mnogo čednosti, s katerimi si more človek okinčati nebeško krono.

Pri delu se pa torej ne sme gledati v prvi vrsti na zemeljsko korist in dobiček, nego na čast božjo. „Vse na večjo slavo božjo“ — je imel navado reči sv. Ignacij Lojolski. Sè vsakim poštenim delom se lahko Boga počasti. Tako postane delo v nekem smislu molitev in donaša mnogo blagoslova krščanskim družinam in njenim posameznim udom. Sv. Pavel pravi: „Vse, karkoli delate, delajte v imenu Gospoda Jezusa Kristusa.“ — Sè vzajemnim, skupnim delom v družini, katero se v imenu božjem opravlja, se časti Boga. Kako tolaživna je ta resnica za skupno družinsko življenje!

P. MARIJOFIL HOLEČEK:

Kažipot k popolnosti.

Čistost.

Vaša ledja naj bodo opasana in goreče svetilnice v vaših rokah.“ (Luk. 12, 35.) Sv. Gregorij Veliki pravi k tem besedam: Dve reči ste nam zapovedani. Opasana moramo imeti ledja in prižgane svetilke moramo držati v rokah, to je: biti moramo čisti po telesu in nositi luč resnice v dejanju. Našemu Odrešeniku ne more dopasti drugo brez drugega. Bogu ne dopade tisti, ki dobro dela, in ne zapusti hudobije nečistosti, pa tudi tisti ne, ki se odlikuje v čistosti, pa ne dela dobrega. Velika ni čistost brez dobrih del, in nič ne veljajo dobra dela brez čistosti!“ (Hom. 13. in evang. Lucae 12.) Pa tudi če kedo zadosti obema dolžnostima, mora obojno delati z dobrim namenom, pristavlja isti razlagavec sv. pisma. S tem razlaganjem nam je svetnik jasno povedal, v čem da obstoji skrivnost pravega krščanskega življenja. Življenje kristjana ne sme biti polovično delo, ampak mora biti v vsi svoji celoti res krščansko. Ni zadosti, samo dobro delati; mi moramo po svojem stanu tudi čisto živeti. Zato odgovarja sv. pismo na vprašanje; „Kedo pojde na Gospodovo goro in kedo bo stal na njegovem svetem kraju? takole: Kedor je nedolžnih rok in čistega srca, on bo prejel blagoslov od Gospoda in usmiljenje od Boga, svojega Odrešenika“. (ps. 23, 3—5.)

Naš namen ni tukaj razlagati, kaj je nečistost, oziroma čistost, ali kedaj se človek pregreši zoper šestó in deveto zapoved božjo. Radi bi vam pa

podali tu nekaj misli, ki naj vam dokažejo, kako opravičeni ste šesta in deveta zapoved, kako lepa in vzvišena je sv. čistost in kako bogato plačilo čaka to čednost v tem in onem življenju.

* * *

„In (Bog) reče: Naredimo človeka po svoji podobi in podobnosti — (t. j. po najpopolnši podobi Boga). — In ustvaril je Bog človeka po svoji podobi, po podobi božji ga je ustvaril, moža in ženo ju je ustvaril.“ (I. Mojz. 1. 26, 27.). Tako se glasi svetopisemsko poročilo o začetku stvarjenja naših prvih starišev v raju. Preprosto je, pa obsega važno resnico: Človek je najpopolnša podoba božja. „Vpodobil je tedaj Gospod Bog človeka iz ila zemlje in je vdihnil v njegovo obličje duha življenja, in storjen je bil človek živo bitje“. (I. Mojz. 2, 7.). Naša duša ima torej božji izvir, je božja, popolnoma božja, zato ni telesna, ampak je duh in neumrljiva — večna za celo nadaljno večnost.

Duša oživlja naše telo, ki je brez nje mrtva ilovica, prah in pepel. Skupaj naj služita Bogu, svojemu Stvarniku, da bota skupaj prejela zaslužen plačilo. Telo že po svoji naravi vzvišeno in umetniško delo je na čudovit način posvetil in povzdignil Jezus Kristus, ko se je včlovečil in je svojo božjo in človeško naturo združil v eni božji osebi. Do višje časti naše telo tu na zemlji ni moglo priti. Sv. Pavel je imenuje zato zelo primerno „tempelj božji“. Naše telo — tempelj božji. In v tem templju naj prebiva Bog Oče, ki ga je ustvaril; v tem templju naj kraljuje evharistični Jezus, Bog in človek; v tem templju naj vlada Bog Sv. Duh, ki naj ga posvečuje z milostjo in ljubeznijo. Nad vhodom tega templja božjega se blišči sv. križ, ki ga je Jezus sam vtisnil v naše čelo pri sv. krstu, takrat, ko je izgnal iz našega srca hudobnega duha, ki naj nikedar več ne zasede prestol Trojednega Boga. Pod tem sv. Križem pa bereš besede: „Odpovem se hudiču, njegovemu napuhu in njegovim delom“ — besede, ki si jih govoril po svojih botrih pri sv. krstu, in ki si jih ponovil osebno pri prvem sv. obhajilu. S temi besedami si slovesno obljubil, da ne boš pripustil, da bi tvoje telo — tempelj božji — še kedaj oskrnil hudobni duh.

To je, predragi bravci, vzvišenost našega telesa! Že ta misel sama, tempelj sem Sv. Duha, bi nas morala obvarovati vsakega greha, posebno pa greha nečistosti. Zakaj nečisti greh potepta brezobzirno in neusmiljeno vso to vzvišenost našega telesa, ker spremeni tempelj božji v „jamo razbojnikov“, kamer se naseli hudobni duh. Po nečistem grehu postane telo, ki mora biti hiša molitve, sinagoga kletve. Nečistnik namreč zlorabi ona naravna nagnenja, ki naj služijo v dosego svetega zakonskega namena in se jih poslužuje na nedovoljen način, zlobnem namenu in proti volji Stvarnika, da streže svojim nebrzdanim strastem in svoji pohotnosti.

Nečistost povzroči strašno razdejanje svetega mesta v naši duši, ki jo zapusti sv. Duh: na njegovo mesto pa pride nečisti duh.

O tem razdejanju nam bi lahko mnogo povedali mladeniči in dekleta, ki so postali žrtve nečistosti. O tem razdejanju bi nam mogli mnogo povedati oni zakonski možje in žene, ki so pozabili na zakonsko zvestobo in ljubezen. O tem razdejanju nam mnogo govori zgodovina narodov, ki so izginili s površja zemlje, ker so se vdali temu grehu. Največ pa nam bi vedel pojasniti o tem razdejanju pekel, kjer zavrženi v večnem ognju „hladijo“ ogenj svoje mesene poželjivosti.

Naj nam strašni nasledki, ki jih rodi nečistost za dušo in telo, vzbudi sveti strah pred tem grehom in naj nas navda z ljubeznijo do sv. čistosti, najlepše dike našega telesa — templja Sv. Duha!

In kedo ne bi vzljubil te čednosti, ako pozna njeno lepoto, korist, plemenitost in vzvišenost?

Že pagani, o katerih ne moremo trditi, da so to čednost gojili, so se povzdignili do spoznanja, da je čistost nekaj izredno vzvišenega. Odtod njihov izrek: „Casta placent superis“ — čista srca dopadajo bogovom.

Lepše pojme o sv. čistosti pa zasledimo že pri Izraelcih. Dasiravno ne moremo trditi, da bi bili Izraelci z oziroma na nečistost tenkovestni, najdemo vendar tudi še v stari zavezi krasne glede sv. čistosti. Tu omenimo samo egiptovskega Jožefa, Judito in Suzano. A kljub božjemu razodenju se Izraelci niso ogrevali za to čednost tako, kakor se spodobi.

Pravi pomen je dalo tej angeljski čednosti še le krščanstvo. Jezus Kristus sam je hotel biti spočet v prečistem telesu Device, ki je imela ostati devica brez madeža tudi po njegovem rojstvu. Marija, Mati-Devica, nam na najlepši način in za vse čase kaže, kako visoko ceni Bog čiste duše. Sv. cerkev je to vedno priznavala in upoštevala. Zavrgla je mnenje nekaterih, ki so trdili, da je zakonski stan bolj vzvišen od deviškega in je določila, da ima deviški stan prednost pred zakonskim, čeprav je tudi zakonski stan svet in Bogu dopadljiv. Zato zahteva sv. Cerkev od redovnih oseb obljubo vednega devišтва.

Krščanstvo pa ne ceni čistosti samo v besedah, ampak daje svetu tudi dokaz, da se lahko čisto in zdržno živi. Od svojega začetka do današnjih dni je krščanstvo vzgojilo nebroj plemenitih oseb obojega spola, ki so se iz ljubezni do Boga in sv. čistosti odpovedale zakonskemu stanu in so se z obljubo zavezale, da hočejo mej svetom, ali v samostanih, čisto in zdržno živeti. Prav je imel Jezus, ko je izrekel besede: „So namreč skopljenci, ki so od matere tako rojeni, in so skopljenci, ki so jih naredili ljudje, in so skopljenci, ki so se sami skopili z avoljo nebeškega kraljestva. Kdor more razumeti, naj razume.“ (Mat. 19. 12.)

Ako hočeš uživati mir srca, ne vdajaj se pregrešni čutnosti. V resnici! Čiste duše uživajo mir, ki ga svet ne more dati in ga tudi ne pozna. Koliko je vreden ta mir, bi nam mogli povedati tisti, ki so ga vsled nečistosti izgubili.

Z dušnim mirom pa uživa čista duša tudi veselje in srečo, ki jo nečistnik zastonj išče v pohotnosti. Poleg miru in veselja vživa tudi telesno zdravje, največji zemeljski zaklad. Čisti duši pošilja Bog več razsvetljenja.

Zato spoznava ta veliko bolje svoj namen in Boga, kakor drugi. Z veseljem sledi navdihovanju Sv. Duha, se vadi v čednosrih in se prosta mesenih vezi na perutih krščanske ljubezni in popolnosti dviga vedno višje proti Bogu, ki je obljubil čistim dušam izredno plačilo: „Boga bodo gledali!“ Zakaj prišteti bodo med one, o katerih govori sv. Janez: „Ti, ki so oblečeni v bela oblačila, kedo so in odkod so prišli?“ ... Ti so tisti, ki so prišli iz velike stiske so oprali svoja oblačila in jih pobelili v Jagnjetovi krvi. Zato so pred prestolom Boga in mu služijo noč in dan v njegovem templju; in on, ki sedi na prestolu, bo prebival nad njimi. Ne bodo več ne lačni, ne žejni, tudi sonce jih ne bo več peklo, ne kaka vročina, ker jih bo jagnje, ki je na sredi prestola, paslo in vodilo k izvirkom žive vode in Bog bo obrisal vse solze iz njih oči.“ (Skr. Razd. 7, 14—17).

Sv. čistost bo obhajala v nebesih svoje večno zmagoslavje.

* * *

Brat Leon je imel prikazen, v kateri je videl sv. Frančiška sedeti na tako visokem sedežu, da ga nihče ni mogel doseči. Bog mu je razodel, da pomeni to nepristopno mesto, na katerem je bil sv. Frančišek, vzvišenost čistosti sv. očaka.

Predragi tretjeredniki! Z vstopom v tretji red ste sprejeli sveto dolžnost sè zgledom kazati svetu lepoto čednostnega življenja. Spodobi se torej, da se, kakor v družih čednostih, tako tudi v sveti stanovski čistosti odlikujete. A ljudje ste, obdani od slabosti in nagnenja, kakor drugi. Zato imate tudi vi ravno take, morda kedaj še hujše nečiste skušnjave, kakor drugi ljudje. Ali dobro si zapomnite! Skušnjave vam ne morejo nikedar škodovati, ako sami ne privolite vanje. Nasprotno; ako se bote neustrašeno bojevali s postavo mesa, vam bodo ravno skušnjave vdelale v krono večne slave marsikak krasen biser!

Naj vas vsled tega skušnjave ne begajo in ne vznemirjajo. Čujte in molite! Čujte! Bodite ponižni, bežite pred bližnjo priložnostjo, ogibajte se grešne nevarnosti, zatajujte svoje oči, ušesa, jezik in telo, in bodite sramežljivi! Molite! Sv. Cecilija je rekla poganu Valerijanu, ki jo je odpeljal na svoj dom proti njeni volji: „Valerijan, vedi, da sem pod varstvom angela, ki čuva moje devištvo. Ne predrzni se storiti mi kaj takega, kar bi vzbudilo jezo božjo.“ In Bog ji je pomagal. Svojemu nebeškemu ženinu ni ohranila samo le svoje zvestobe, ampak je pridobila zanj tudi svojega moža Valerijana.

Nad grobom te junaške device v Rimu beremo tele besede, ki jih je govorila vmirajoča: „Daj mi čisto srce, da ne bom osramočena!“ Posnemajte, preljubi tretjeredniki, sv. Cecilijo. Tudi vi molite vsaki dan za dar sv. stanovske čistosti.

Priporočajte se svojemu angelu varihu, ne pozabite, da je vaša nebeška Mati Devica najčistejša in najmogočnija varihinja sv. čistosti: ne pozabite, da je božje Srce Jezusa, ljubitelja čistih dnš, vedno odprto vsem, ki

v viharju strasti in nečistih skušnjav iščejo varnega pristanišča sv. čistosti. Čujte in molite! Mislite večkrat na strašne kazni, ki jih je Bog poslal človeku, ker se je vdal nečistosti in razuzdanosti. Sodoma in Gomora, mrtvo morje, vesoljni potop so še dandanes neme priče strašnega maščevanja božjega. Mislite večkrat na žalostne posledice, ki jih rodi nečistost že tu. Kakor nemir, bolezn, nesrečo, smrt, sramoto, žalost.

Živo si predstavite strašno kazen, ki čaka človeka nečistnika po smrti: „Nikar se ne motite; ne nečistniki, ne prešestniki . . . ne bodo posedli božjega kraljestva.“ (I. Kor. 6, 9. 10.)

Nikdar ne pozabite, da ste tempelj sv. Duha. In ako vas nečisti duh še dalje nadleguje, spomnite se prelepega plačila, ki vas čaka v nebesih, ako bote obvarovali svojo stanovsko sv. čistost.

Odločno ga zavrnite z besedami Jezusa Kristusa:

„Poberi se od mene, ti satan nečisti! V imenu Jezusa Kristusa križanega ti to zapovem! Ne tebi, Bogu hočem služiti do zadnjega zdihljeja, a ne tebe, satan, ampak Boga hočem imeti v večnosti za plačilo. Boga ljubitelja čistih duš.“

P. ALFONZ FURLAN:

Bl. Izabela, devica 2. reda, zgled deviškega življenja.

Pobožna tretjerednica Blanka, francoska kraljica, je vzgojevala svoje otroke v strahu božjem. Sin Ludovik IX., zaščitnik tretjerednikov, je med svetnike prištet; njeno najmlajšo hčer, Izabelo časti sveta cerkev kot blaženo. Izabela je bila jako nadarjena in pridna. Latinskega jezika se je tako naučila, da je brala dela svetih očetov. Naučila se je tudi razna ženska ročna dela, da je napravljala mašno obleko in jo dajala ubogim cerkvam. Živela je na dvoru, pa jako spokorno; postila se je tri dni v tednu, druge štiri dneve je navadno hrano vživala, pa tudi te jako malo, sladčice in druge boljše jedi je dajala bolnikom. Malo je govorila z ljudmi veliko pa z Bogom; za svetne reči se brez potrebe ni menila. Po dnevu je opravljala ročna dela, obiskovala je bolnike in jim stregla, po noči je pogosto dolgo molila in premišljevala. Vsem je bila lep zgled svete čistosti, pokorščine, zatajevanja, potrpežljivosti, radodarnosti in raznih drugih čednosti.

Bog je dopustil, da jo je napadla huda bolezen; zdravniki je niso mogli ozdraviti. Njena pobožna mati pri tej poskušnji ni obupavala; goreče in stanovitno prosi Boga, ki jo je uslišal. Ko je hčerka Izabela ozdravela, bi se bil ž njo rad poročil najstarejši sin nemškega cesarja; nagovarjal jo je nato njen brat sv. Ludovik IX. in tudi papež Inocencij IV., ker sta upala, da bo po tej ženitvi nastal mir med Italijo in nemškim cesarjem.

Izabela je že Jezusu posvetila svoje devištvo. Zato se je odpovedala ženitvi in je šla v samostan redovnic svete Klare, kjer je pobožno živela in sveto umrla dne 23. februarja leta 1270., stara 45 let. Njeno češčenje je potrdil papež Leon X. leta 1521.

Bl. Izabela bi bila prav lahko zložno in mehkužno živela na tem svetu. Lahko bi se bila imenitno omožila s sinom nemškega cesarja in bi bila mogočna cesarica, toda višje je cenila sveto devištvo kakor cesaričino krono. Spokorno je živela mej svetom, potem je šla v samostan, da je ohranila lilijo svete čistosti.

Posnemaj jo tudi ti po svojem stanu. Lilija svete čistosti ima mnogo sovražnikov. Nekateri zasmehujejo deviški stan, drugi govorijo in pišejo proti tistim, ki deviško živijo. Sovražniki svete čistosti so tudi tisti, ki ponujajo pohujšljivo obleko zlasti deklicam, da bi jim vzeli sveto sramežljivost; in tudi oni, ki pišejo in prodajajo pohujšljive knjižice, da bi v mladini vžgali ogenj nečistosti. Radi bi izbrisali šesto božjo zapoved in odpravili zakrament svetega zakona. Mogočne narode (Gote, Vandale, Rimljane) sta mehkužnost in nečistost spravile s sveta; tudi naš narod se zaradi nečistosti manjša, in izginil bo s površja zemlje, ako ne bo izpolnjeval šeste božje zapovedi.

S. M. METODIJA KALIŠEK:

Črtice iz življenja in smrti vzorne slovenske tretjerednice Ane Opravš v Egiptu.

Ana Opravš je služila za kuharico pri poštenu katoliški belgijski družini Eeman v Ramlah pri Aleksandriji. Vdeleževala se je, kolikor ji je služba dopuščala vseh tretjerednih pobožnosti v frančiškanski cerkvi pri sv. Katarini. Hodila je ne le ob nedeljah, ampak slehrni dan k sv. maši in k sv. obhajilu v podružnico v Ramlah. Kedar je po opravih prišla v mesto, je vedno obiskala tudi slov. šolske sestre in svoje sovrstnice v azilu Frančiška Jožefa. Tu je bila vesela; ako je bilo več deklet skupaj, so rade zapele kako Marijino pesem kakor nekedaj doma. Vsa dekleta so jo ljubile radi njene skromnosti in so jo čislale radi njene poštenosti.

Kot tretjerednica je bila tako goreča, da so jo ondotne tretjerednice večkrat nagovarjale, naj bi se dala prepisati k aleksandrijski skupščini. Upale so namreč, ker je bila še precej mlada, da jim bode lahko še dolgo služila v zgled in v pomoč pri vodstvu mlajšega naraščaja. Imela bi potem tudi prednost, da bi po smrti počivala v skupnem grobišču tretjerednikov pod krasno pokopavališko kapelo. Pa Ana je vedno odgovarjala, da ne misli dolgo ostati v Egiptu. Ko je izbruhnila svetovna vojska, od takrat so se

njene misli vedno bolj obračale proti slovenski domovini. Vojske ni bilo konca, novice, ki so prodirale v Egipt, so bile vedno neugodniše. Naša slovenska dekleta so sklenila zateči se v skupni molitvi k Bogu, da bi zopet dal ljubi mir nesrečni domovini. Plačevale so v ta namen v obrokih pete sv. maše v frančiškanski cerkvi pri sv. Katarini, katerih so se, če je bilo le mogoče, vedno vse vdeleževale. Kar je pa posebno značilno za pokojno Ano, je to, da je zbrala večje število deklet, ki naj bi se zbirale vsako prvo nedeljo v zavetiški kapelici k urni molitvi ob 5. uri zvečer. Določili so da se bodo v majniku 1918. l. prvičkrat sešle k tej skupni molitvi.

Ali Ana tega ni doživela. Gospod se je zadovoljil z njeno dobro voljo. V soboto dne 20. aprila dopoldne se je Ana pri svoji gospodinji, ki je bila nekaj bolehná, na vrtu predolgo zamudila. Ura je bila že deset, a v štedilnilniku še ni bilo ognja. Da bi preveč časa ne zamudila s kurjavo, polije drva in premog s petrolejem in zaneti ogenj. Na mah je bilo vse v plamenu. Hoteč naokoli ogenj omejiti, si zažge obleko. Vsa zmedena in preplašena hiti k gospej na vrt — goreča baklja. Dva arabca, služabnika v hiši, prihitita na krik, jo pokrijeta s peskom in preprogami, pa je bilo prepozno. Uboga Ana je bila po celem telesu do mesa opaljena. Gospa je seveda vse storila, da so jo prepeljali takoj v mesto v evropsko bolnišnico usmiljenih sester sv. Vincencija. Tam so vse storili, da bi jo rešili, pa je niso mogli.

Ana se je popolnoma udala v božjo voljo in ni več drugega želela kakor smrti. Poslala je še iz bolnišnice v zavetišče po šolske sestre, da bi jim še zadnje želje razodela. Prišle so in so jo našle že v smrtnem boju. Razdelila je svojo obleko v dobre namene, in svoj denar po postavah krščanske ljubezni. — Spomnila se je pri tem tudi ubogih, zlasti ubogih rojakov. Prejela je sv. olje, sv. obhajila pa ni mogla, ker je bila, kakor po navadi, tudi tisti dan pri sv. maši in pri sv. obhajilu. Zadnje ure ni drugega govorila, kakor: „Pridi, moj Jezus, pridi.“ Tako se je borila in hrepenela po smrti do 9. ure zvečer, ko je zdihnila svojo dušo v roke svojega Stvarnika.

Drugi dan 21. aprila je bil jako ganljiv pogreb, Vse Slovenke so se zbrale okoli svoje mrtve sovrstnice in so glasno obljubile, da se hočejo ravnati po njenem zgledu, akoravno ni več mej njimi. Ane ni več, a urna molitev v azilski kapelici je ostala do današnjega dne. Počivaj v božjem miru.

Opazka uredn.: Ana Opravš je služila v Ljubljani pri družini g. dr. B. Voduška. Tudi tukaj je bila zgledna dekle, marljiva pri delu, poslušna do gospodinje, ljubezniva do tovarišic, goreča v pobožnosti. Voduškova pok. mamica ji je branila iti v Egipt, ker jo zelo rada imela, pa Ana je vendar šla, ne iz slabega namena, ampak zato, da bi domačim mogla bolj izdatno pomagati.

Dopisi.

Tržič (Gorenjsko). Da bi se pri nas tretji red zlasti med moškimi poživil in bi imela novo ustanovljena Elizabetina konferenca mnogo uspeha, smo opravljali pred praznikom Brezmadežnega spočetja Marije Device, devetdnevnik. V ta namen so vrle tretjerednice ozaljšale Marijin altar v podružnici sv. Andreja, kjer smo vsaki večer pri obilni udeležbi vernikov molili serafinski rožni venec in lavretanske litanije, ter prepevali Marijine pesmi. Ker je ta pobožnost v obče ugajala, smo jo na splošno željo raztegnili še na osmino po prazniku. Pri tej priliki smo nabrali za Elizabetino konferenco precejšen znesek. Koncem leta 1919. je štela naša tretjeredna skupščina 151 udov, (od teh jih 17 živi zunaj župnije), 1 novince in 10 novink. Ker ste dve tretjerednici stopili v samostan in jih je mej letom 9 umrlo, nismo glede števila udov ne napredovali, ne nazadovali. Elizabetina konferenca, o kateri smo sporočali v januarjevi številki Cvetja, dobro napreduje. Razun že omenjenih delavnih članic, se je priglasilo 115 podpornih članic in mnogo dobrotnic, ki so darovale do konca 1919. leta: 1075 K. 60 v. Stroški za podpore ubogih, katerih število vedno narašča, so znašali 560 K. S tem vspehom ki smo ga dosegli v petih mesecih obstoja konference smo sicer zadovoljni, vendar bi bilo želeli, da bi se zlasti mladina še bolj poprijela in oklenila te dobre stvari.

K. P.

Sv. Križ pri Slatini. Poročilo za l. 1919. Vizitacija našega tretjega reda se je vršila 22. in 23. novembra l. l. Prišli so v ta namen p. gvardijan Ladislav iz Celja. Imeli so dva pouka; v prvem so nas resno opominjali, naj ostanemo zvesti svojim redovnim dolžnostim. Posebno so nam polagali na srce, da skrbimo za mladino in za dobrotelost. V drugem so nam opisali življenje sv. Elizabete. Za sklep so nam podelili vesoljno odvezo in sprejeli na novo štiri sestre. Srčna hvala njim in preč. g. župniku! — Sv. maša se bere vsako prvo nedeljo v čast sv. Frančišku za žive in rajne ude tretjega reda naše skupščine. Opravili smo devet prvih petkov kot pripravo za srečno zadnjo uro, potem Alojzijevo in petnedeljsko pobožnost v čast ranam sv. Frančiška. V spomin na kanonično ustanovitev je postavil tretji red v občini Brestovec križ, ki je bil slovesno blagoslovljen tretjo nedeljo aprila. Tudi je pristopil tretji red kot ustanovnik k Misijonski zvezi s prispevkom 200 K. Za uboge in bolnike skrbi po zmožnosti. Bog daj še zanaprej svoj blagoslov.

Odbor.

Iz mariborske skupščine.

O stanju in delovanju leta 1919.

Slovesen sprejem novih udov in obljub je bil trikrat. Na novo sprejetih je bilo v Mariboru (brez podružnic) 34, mej temi 16 moških. Takih, ki so obljube napravili, je bilo v glavni zapisnik vpisanih 53, mej temi 9 moških.

Od 9.—13. marcija so bile svete duhovne vaje.

Mesečni shodi v domači baziliki za Slovence, in v kapeli sv. Frančiška za Nemce so se redno obhajali.

Seje predstojništva so bile petkrat v letu.

Poseben nauk za novince je bil ob dnevih mesečnih shodov po večernicah v kapeli sv. Frančiška.

Kanonično so bile ustanovljene podružnice tretjega reda v petih župnijah (poprej jih je bilo že 46): Črnagora, dne 18. majnika; Sv. Križ pri Ljutomeru, dne 1. junija; Majšberg, dne 31. avgusta; Trbonje, dne 7. septembra; Slovenjgradec, dne 23. novembra.

Podružnica, ki še ni kanonično ustanovljena s pooblaščenim dušnim pastirjem je dosedaj organizirana: Sv. Venčesl.

Podružnice, ki se na organizacijo in kanonično ustanovitev pripravljajo so v sledečih župnijah: Središče, Sv. Primož na Pohorju, Sv. Anton na Pohorju.

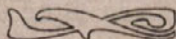
Razen mesečnih shodov za Slovence in Nemce v Mariboru so bili shodi in vizitacije tretjega reda v sledečih župnijah: 1. Limbuš, dne 19. januarja. 2. Zavod čč. šolskih sester v Mariboru (za gojenke in služabnice), dne 26. jan. 3. Sv. Jakob v Slov. goricah, dne 16. februarja. 4. Zgornja Sv. Kungota, dne 2. marcija. 5. Črnagora, dne 30. marcija. 6. Ribnica, dne 6. aprila. 7. Sv. Jakob v Slov. goricah, dne 6. aprila (P. Jeronim). 8. Sv. Marjeta ob Pesnici, dne 6. aprila. (P. Emerik). 9. Brezno, dne 13. aprila. 10. Ormož, dne 23. aprila. 11. Središče, dne 27. aprila. 12. Sv. Barbara v Slóv. goricah, dne 5. majnika. 13. Kamnica, dne 11. majnika. 14. Črnagora, dne 18. majnika. 15. Studenice, dne 18. majnika (P. Jeronim). 16. Črešnjevec, dne 25. majnika. 17. Sv. Križ pri Ljutomeru, dne 1. junija. 18. Ljutomer, dne 4. junija. 19. Ruše, dne 8. junija. 20. Limbuš, dne 9. junija. 21. Sv. Jlj v Slov. goricah, dne 15. junija. 22. Brezno, dne 19. junija. 23. Sv. Ožbalt, dne 22. junija. 24. Sv. Peter pri Mariboru, dne 6. julija (P. Jeronim). 25. Sv. Jurij ob Pesnici, dne 6. julija. 26. Puščava, dne 27. julija. 27. Hoče, dne 3. avgusta. 28. Sv. Jakob v Slov. goricah, dne 10. avgusta. 29. Tinje, dne 17. avgusta. 30. Sv. Martin pri Slovenj. gradcu, dne 24. avgusta. 31. Majšberg, dne 31. avgusta. 32. Trbonje, dne 7. septembra. 33. Vuzenica, dne 8. septembra. 34. Sv. Križ pri Mariboru, dne 14. septembra. 35. Slivnica pri Mariboru, dne 21. septembra. 36. Jarenina, dne 28. septembra. 37. Sv. Jakob v Slov. goricah, dne 12. oktobra. 38. Sv. Marjeta ob Pesnici, dne 19. oktobra. 39. Slovenska Bistrica, dne 26. oktobra. 40. Svetinje, dne 1. novembra. 41. Sv. Lenart pri Velikinedelji, dne 9. novembra. 42. Sv. Jurij ob Pesnici, dne 16. novembra (P. Gabriel). 43. Slovenj gradec, dne 23. novembra. 44. Fram, dne 30. novembra (P. Jeronim). 45. Selnica, dne 14. decembra (P. Jeronim). 46. Cirkovce, dne 21. decembra. (P. Emerik).

Izostala je vizitacija (deloma zaradi bolezni p. vizitatorja in deloma ni bil klican) v sledečih župnijah: 1. Sv. Martin pri Vurbergu. 2. Stari trg. 3. Sv. Lovrenc na Dravskem polju. 4. Sv. Janez na Dravskem polju. 5. Velikenedelja. 6. Sv. Miklavž pri Ormožu. 7. Sv. Bolfenk na Kogu. 8. Svečina. 9. Spodnja Sv. Kungota. 10. Veržej. 11. Remšnik. 12. Sv. Anton na Pohorju. 13. Sv. Primož na Pohorju. 14. Zavrče. 15. Spodnja Polskava. 16. Makole. 17. Laporje. 18. Sv. Venčesl.

Skupna vdeležba pri pogrebihi udov. Če se le pravočasno pogreb naznani, vdeležijo se ga udje skupno s križem in redovnimi znaki. — Za vsakega pokojnega uda, ki je priglasi, se oznani in opravi ena sv. maša. V ta namen daruje vsak ud na leto 40 vinarjev. To velja le za ude glavne mariborske skupščine. Vsaka podružnica naj sama zase skrbi na enak način.

Do 31. decembra 1919 je bilo v Mariboru vpisanih (s podružnicami vred): 19.155 udov tretjega reda. Od teh jih je že umrlo 4308, (najbrže še več, pa niso bili naznanjeni), 733 je takih, ki so ali sami izstopili, ali pa bili izključeni. — Mariborska skupščina šteje okoli 1200 udov.

(Dalje prih.)

Razgled po serafinskem svetu.

V Ameriko so odšli 9. febr. t. l. slovenska patra Jeronim Knoblehar in Kornelij Petrič ter br. Akurz Sumrak v pomoč ondotnemu komisarijatu okrajine Sv. Križa Slovenije. Bog blagoslovi njih delo in trud v blager naših rojakov!

V Sostrem pri Ljubljani je bila meseca februarija ustanovljena nova tretjerredna skupščina, ki šteje že sedaj nad 60 udov.

V Idriji, ki je po Lahih zasedena, imajo tretjerredniki vsako tretjo nedeljo v mesecu ob polu dveh pred krščanskim naukom svoje shode. Želeti je, da bi se več mladih priglasilo za tretji red.

Na Brezju bodo duhovne vaje za tretjerrednike 22.—24. marca.

Je že zopet tukaj — — —. Ubog katoliški deček je v Londonu obiskoval neko anglikansko šolo. Pri skušnji ga vpraša anglikanski škof tudi molitvice. Deček je takoj začel z očenašem in je bil zato pohvaljen. Ko je pa hotel po katoliški navadi nadaljevati zdravamarijo, tedaj ga škof prekine rekoč: „Ne tega ni treba, od te ne želim ničesar slišati. Znaš še kaj drugega? Deček stori, kakor mu je bilo ukazano, pusti zdravamarijo in začne apostolsko vero. Sredi družega člana, po besedah: „rojen iz — — —“ se ustavi in molči. „Ali ne znaš naprej?“ ga vpraša škof. — „Znam, gospod“, odgovori deček, „toda kaj naj storim, ker je tista, o kateri nočete nič slišati, že zopet tukaj?“

Poklic za duhovniški stan na Francoskem. Pariško bogoslovno semenišče šteje 376 kandidatov za duhovniški stan. Odkar obstoji zavod, še ni dosegel takega števila. Samo iz Pariza jih je vstopilo v semenišče 80 kandidatov, mej temi, 68 častnikov, ki so bili dozdej pri vojaki in nekaj inženirjev, zdravnikov in odvetnikov. V malem semenišču je 315 učencev, mej njimi lepa vrsta gospodov, ki so zunaj mej svetom imeli ugledne službe.

Posvetitev škofa v Carigradu. Apostolski delegat Dolci je v župni cerkvi naše ljube Gospe v Carigradu posvetil za apostolskega vikarja v Libiji Mgr. Hijacinta Torica iz frančiškanskega reda. Posvetitvi so prisostvovali tudi civilni in vojaški italijanski zastopniki v Carigradu, kakor tudi zastopstva raznih cerkvenih redov in kongregacij, ki so v Carigradu.

Ločitev zakona v Parizu. V Parizu čaka 123.000 parov na ločitev zakona. Ker sedanje sodišče več ne zadostuje, bodo v ta namen še štiri druga ustahovili. To so nasledki ločitve Cerkve od države! Kakšna bo vzgoja otrok takih starišev, si lahko vsakedo sam predstavlja.

Krst anglikanskega škofa. Kardinal Gibbons (Gibbons) je krstil in birmal prejšnjega anglikanskega škofa Dr. Vinsmana. Imenovani je izstopil iz anglikanske cerkve zaradi notranjega nesoglasja njihove vere. Spreobnjenje visokega dostojanstvenika je zbudilo veliko začudenje pri anglikancih.

Dva ogrska mučenca. Te dni so v starodavni cerkvi v Kečkemetu na Ogerskem slovesno pokopali župnika Kosa in njegovega kaplana Horniga. Spreveda se je udeležilo nad 50.000 vernikov. Dne 4. maja l. 1919. ju je judovski poveljnik erdeče garde v svojem silnem sovraštvu do duhovnikov dal ustreliti.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

C. A. da bi zvedela za svojega moža, ki je bil vjet v vojski z Lahí. — Več bolnih tretjerdnih ljubljanske skupščine. — Vse v Cv. priporočene, pa še ne uslišane, prošnje. — Neka mati za spreobrnjenje sina in za ljubi mir v domači hiši. — Ana Hafner Jezusovemu in Marijinemu srcu, sv. Jožefu in sv. Antonu za ljubo zdravje in druge tri osebe iz iste hiše za pomoč v raznih potrebah.

Dalje se priporočajo v molitev: pokojni udje tretjega reda:

1. ljubljanske skupščine: Marjeta Benda, bivša zaupnica umrla v Mengšu, Marijana Lohkar, Amalija Derenčin, Mar. Zupančič, Terez. Lončar, Marija Gangl, Frančiška Planinšek, (bila v tretjem redu 56 let), Terezija Svetina, sestra g. kanonika, Uršula Kuster.

2. nazarske skupščine: Cecilija Strojanshek, znana pod imenom »Turnškova Ciljka«. Njen brat Jakob se prav lepo zahvaljuje udom tretjega reda, Marijini družbi in vsem znancem za obilno udeležitev pri pogrebu in za molitve, ki so jih darovali za pokojno sestro. — Jožefa Jeraj in Jožefa Štrucelj z Rečice; Marija Čeplak iz Šmartna, Marija Dobnik, Marija Radišek, Matija Žibret iz Braslovč.

3. tržiške skupščine (Gorenjsko): Uršula Fröhlich, Jera Mandelc, Elizabeta Roblek, Terezija Weber.

4. svetokriške pri Slatini: Plevčak Marija, Medved Terezija, Kušec Terezija, Hrepevnik Jožef, Krivec Julijana, Smeh Uršula, Pušnik Marija in Krušič Marija, Dreflak Neža, Škorjanec Ana, Kamenšek Ivana, Kos Ana.

5. gorjanske pri Bledu: Helena Poklukar, Marija Kozel, Marija Pogačar, Blaž Pretnar, Marija Polda.

6. mariborskega okrožja: Maribor: Šolska sestra M. Alfonza Ribeželj, Jera Krumpak, M. Kraner, M. Vabič, Miha Odlak, Frančiška Lederer, Jožefa Lorber, El. Drenšek, Katarina Ploč. — Špilje: M. Golunder. — Sv. Lovrenc na Dravskem polju: Uršula Pulko, Roza Hazemall. — Jarenina: El. Lorber. — Cirkovce: M. Pernat, Ter. Hergan. — Sv. Barbara v Slov. gor.: M. Bezjak, Ter. Pratič. — Črnagora: Ter. Černensek, Julijana Stopnišek. — Kamnica: El. Kulunder, Cecilija Kokol, El. Smolnik. — Ribnica: Jozefa Vučnik, Ter. Kožlir, Julijana Pleteršnik, Anton Salecl, Ivana Hartman. — Sp. Sv. Kungota: Ter. Fridel. — Skale: Frančiška Jurič. — Hajdin: M. Vnuk.

7. iz brezjanske skupščine: Neža Rebolj iz Trstenika.

8. iz idrijske skupščine: Božič Marija, Car Julijana, Erjavec Marija, Hvala Alojzija, Jerele Marija, Kenda Jožef, Kenda Antonija, Šnkovec Frančiška, Zacula Ana, Vidic Apolonija, Zacula Marija, Majnik Terezija in Lazar Marjeta.

Popravek: P. Vilibald Rupar je bil rojen pri Sv. Andreju pri Škofji Loki, ne v Kamniku, kakor smo v 2. zv. sporočili po goriškem šematizmu iz l. 1907.

Zahvala za uslišano molitev.

F. V. se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu in prečist. Srcu Marijinemu ter sv. Antonu za ozdravljenje. — Javno zahvalo izrekam sv. Frančišku in vsem svetim Frančiškanskim redov za ozdravljenje nevarne rane in se jim priporočam za nadaljno pomoč zlasti za sv. potrpežljivost. Mar. Centrih. — Antonija Tekster se zahvali presv. Srcu Jezusovemu, da je rešena hudih bolečin v glavi. (Hvala lepa za darovani 2 K. za Cv.) — Terezija Vizjak se prav presrečno zahvaljuje Mariji, materi milosti in sv. Antonu, da je našla zgubljeni ključ. — Naznanim obljubljenno zahvalo presv. Srcu Jezusovemu, Materi božji, sv. Jožefu, sv. Fr. Srf. in sv. Ant. Pad. za večkratno uslišanje. E. K. — Najsrdnišo zahvalo izrekam Mariji brezmadežni, sv. Frančišku in sv. Antonu za dobljeno zmago v težki pravdi, v kateri bi bil moral moj mož, če bi jo bil zgubil, po krivici veliko premoženja izgubiti. Čast in slava mojim dobrim priprošnjikom! A. R. — Pograjc Marija se zahvaljuje Mariji za zboljšanje v bolezní, sv. Fr. in sv. Ant. za večkratno pomoč.

P. n. gg. voditeljem tretjega reda mariborskega okrožja

je bil naznanjen shod voditeljev za velikonočni torek dne 6. aprila. Spored shoda: Na velikonočni ponedeljek vizitacija tretjeredne skupščine po redu, ki ga je oznanil p. voditelj.

Na velikonočni torek ob 5. uri tiha sv. maša za vse pokojne voditelje tretjega reda mariborskega okrožja pri altarju sv. Frančiška. Tretjeredniki naj ta dan darujejo za nje sv. obhajilo, mašniki naj jih vključijo v memento.

Ob 8. uri začno predavanja v dvorani frančiškanskega samostana: Veni Creator itd.

1. O stanju tretjega reda zunaj mesta Maribora v tem času; poroča p. Filip B. Perc, ali njegov namestnik.

2. Napake in pomanjkljivosti pri vodstvih tretjega reda. (Predavatelja določi p. Filip.)

3. Literatura o tretjem redu. (Poroča p. Salvator).

4. O triletnih službah v tretjem redu ali razlaga § 1. pogl. III. vodila. (Predavatelja določi p. Filip).

5. O poduku za novince in njihovo nadzorovanje. (Predavatelja določi p. Filip.)

6. O glasilu tretjega reda Cvetje; o obleki tretjega reda. (Poroča p. Salvator).

7. O duhovnih vajah za tretjerednike (določi p. Filip).

8. Predlogi in nasveti glede vodstva tretjega reda.

Po vsakem predavanju (razen pri prvem) sme vsakdo postaviti svoje utemeljene predloge.

Vender ne sme trajati discussio čez 15 minut. Povabljeni so vsi voditelji in duhovniki iz mesta in iz celega okrožja. Tudi malo prekasno došli dobrodošli.

Odgovor na vprašanje z Rečice v Savinjski dolini: Naše upravništvo Vam je poslalo na naslov g. kap. Hohnjeca vse izvode 1. zv. letošnjega Cvetja, do katerega ste imeli pravico še iz lanske naročnine. Pošiljatev ni bila sprejeta, ampak vrnjena. Oglasite se pri p. voditelju tretjega reda v Nazarjih, ali pa nam sami sporočite, na kateri naslov naj pošljemo izvode 1. zv., da jih bote razdelili. G. Hohnjec so odšli — sedaj naj kedo drugi sprejme in razdeli pošiljatve Cvetja; v zalogi imamo za Vas prihranjene vse letošnje zvezke.

Urednik.

Tretjeredne vaje za marc in april 1920.

Ljubljana: Mesečni shod: 19. marca in 18. aprila ob polu 5. pop. za zadržane 20. marca in 19. aprila ob 5. zjutraj. Poduk za novince: 7. marca, 21. marca ob 4. pop. Odborna seja: za moške 14. marca ob 10. dop. in volitve (pridite vsi moški tretjeredniki.) Vizitacija in volitve: napisano na oznanilni deski. — **Novomesto:** Mesečni shod: 7. marca in 5. aprila: $\frac{1}{4}$ 11. za moške $\frac{3}{4}$ 10. seja. — 14. marca in 11. aprila $\frac{1}{4}$ 11 za ženske iz okolice, ob 4. pop. za ženske iz mesta; ob $\frac{1}{2}$ 3. odborna seja; ponovljenje obljub in papežev blagoslov. — **Kamnik:** Mesečni shod: 28. marca in 25. apr. ob $\frac{1}{2}$ 4. pop. Ravno ta dva dneva: ob 3. pop. odborna seja, po shodu pa poduk za novince. **Nazaret:** Mesečni shod: prvo nedeljo v mesecu ob $\frac{1}{2}$ 8. uri zjutraj. — **Brezice:** Mesečni shod: zidno nedeljo v mesecu ob 2. pop. — **Maribor:** Mesečni shod: 19. marca (sv. Jožef) in 5. aprila (velikon. ponedeljek); duhovne vaje: začetek 7. marca ob 3. pop., konec 11. marca ob 6. zvečer. — **Celje:** Mesečni shod: prvo nedeljo ob 1. pop. darovanje, obljube, sprejem. — **Krško:** Mesečni shod: po navadi. — **Škofja Loka:** Mesečni shod: drugo nedeljo ob $\frac{1}{2}$ 4. pop. po navadnem redu. — **Brezje:** Mesečni shod: tretjo nedeljo ob $\frac{1}{2}$ 8. uri. — **Vič:** Mesečni shod: prvi petek ob 5. zjutraj. — **V Starem trgu pri Ložu:** obisk skupščine 25. aprila dop. in pop.

Naznanilo in prošnja

naslovljena na ljubljanske tretjerednike.

V Ljubljani bodo letos duhovne vaje za vse Ljubljančane in v vseh župnijah. V trnovski župniji bodo: 14.—21. marca. V župniji sv. Nikolaja bodo duhovne vaje v istem času ko v Trnovem, pri sv. Jakobu pa smo slišali praviti da bodo junija meseca. V župnijah Mar. Oznanenja in pri Sv. Petru: 21.—28. marca. Začetek prejšnjo soboto zvečer. Tretjeredniki! pomagajte z gorečo molitvijo. — Poleg molitve pa tudi delajte za dober uspeh. Povejte prijazno domačim v hiši in znanim osebam, posebno onim, ki so zanemarjale svoje verske dolžnosti, kedaj so govorili, kedaj lahko opravijo sv. spoved, kaj bo to in ono uro itd. Ker so matere z otroci, ki ne morejo od doma, postrezite jim in varujte otroke, da bodo one mogle v cerkev k pridigam in k sv. zakramentom, četudi morate s tem sebi odreči nekaj pridig. Ljubezen je iznajdljiva; ta vam bo svetovala, kje in kako lahko širite božje kraljestvo. Morebiti se vam posreči, da rešite več ali vsaj eno dušo. Nikar se strašiti truda, ali tudi kake zbadljive besede! Jezus se ni vstrašil niti grozne smrti na križu. Darujte za dober uspeh duhovnih vaj. sv. obhajila in druga dobra dela v devetdnevnici in v dneh duhovnih vaj.

Priporočajte in širite Cvetje!

Rimsko-serafinski koledar za april 1920.

1. veliki četrtek, sv. Martina d. m. V. O., R. P.2. veliki petek, sv. Frančišek Pavl. sp. V. O.3. velika sobota, sv. Benedikt Fil. sp. 1. r. P. O., V. O. 4. velika noč, sv. Izidor šk. c. uč. P. O. V. O.5. velikonočni ponedeljek, sv. Vincencij Fererski, sp.6. velikonočni torek, bl. Tomaž Tolentinski, muč. 1. r.7. velikonočna sredo, bl. Marija Krescencija d. 3. r.; bl. Antonija, vd. 2. r.8. velikonočni četrtek, bl. Julijan, sp. 1. r.9. velikonočni petek, bl. Arhangelj, sp. 1. r.10. bela sobota, bl. Karol Secijski, sp. 1. r. 11. bela nedelja: sv. Leon I. Veliki, pap. c. učen.12. ponedeljek: bl. Angelj Klavaški, sp. 1. r.13. torek: sv. Hermenegild, muč.14. sredo: sv. Justin, muč.	15. četrtek: sv. Ciril Aleks. šk. c. uč.16. petek: sv. Rafael arh., za ponovljenje redovne obliube: P. O.17. sobota: sv. Ciril Jeruzal. šk. c. uč. 18. nedelja: 2. po veliki noči: bl. Andrej Hibernonski, sp. 1. r.19. ponedeljek: bl. Konrad Askolanski, sp. 1. r.20. torek: bl. Leopold Gajiški, sp. 1. r.21. sredo: sv. Anzelm, škof cerkv. učen.22. četrtek: sv. Soter in Kaj, muč.23. petek: bl. Egidij Asiški, sp. 1. r.24. sobota: sv. Fidel Sigm. m. 1. r. kap. P. O. 25. nedelja: 3. po veliki noči: sv. Marka, evangelist, zaščitništvo sv. Jožefa P. O.26. ponedeljek: Mati božja dobrega sveta; sv. Klet in Marcellin, muč.27. torek: bl. Jakob Kirski, sp. 1. r.; bl. Ivana Marija, vd. 3. r.28. sredo: bl. Lucij, sp. 3. r. P. O.29. četrtek: sv. Peter, m.30. petek: sv. Katarina Sijenska, dev.

Opomba: **P. O.** pomeni popolni odpustek za vse verne v cerkvah treh redov sv. Frančiška.

P. O. pomeni popolni odpustek samo za ude treh redov sv. Frančiška.

V. O. pomeni vesoljno odvezo s popolnim odpustkom.

